The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Balandžio-April 28 d., 1943 | No. 100

SĄJUNGININKAI PUOLA TUNISO APSAUGAS

APŠAUDO VOKIEČIUS PONT DU FAHS, MATEUR IR TEBURBA POZICIJOSE

Sąjungininkai artėja prie žemumų, kuriom galės pasiekti Bizertos ir Tuniso uostus

SĄJ. ŠTABAS Š. Afrikoj, bal. 27 d. — Visoje vakarų Tunisijoje sąjungininkų armijos pasistumė pirmyn, dabar jos randasi 23 mylių atstumoje nuo Tuniso ir Bizertos, šiandien paskelbė sąjungininkų štabas.

Pond du Fahs fronte sąjungininkų šarvuočiai randasi tiktai 4 mylių atstumoje nuo paties miesto. Sąjungininkų artilerija apšaudo priešo pozicijas visoje Pont du Fahs srityje. Panašioje padėtyje yra priešas ir Mateur bei Teburba frontuose.

Mejez el Bab ir Teburba ruože britai pasistumė pirmyn 11 mylių, sunaikino didoką vokiečių tankų skaičių ir paėmė nelaisvėn daug kareivių.

Sąjungininkų armijos artėja prie žemumų, kuriomis galės artėti prie Tuniso ir Bizertos uostų. Priešui bus sunkiau gintis lygumose, kai sąjungininkai prasiverš pro Tunisijos uostus supančius kalnus.

Tarp Mejez el Bab ir Viduržemių juros priešą puola gen. Patton vadovaujami kariuomenės daliniai. Amerikiečiai viename ruože taip stipriai puolė vokiečius, kad šie neturėjo laiko nė užmuštiesiems palaidoti. Amerikiečiai atėmė iš vokiečių du fortifikuotus kalnus.

Pont du Fahs fronte pranzuzų batalijonai labai vykusiai naikina priešą. Gerai ginkluoti prancuzai pajėgia atmušti geriausius gen. Rommelio batalijonus.

Pont du Fahs srityje 24 valandų laikotarpyje vyko stipri tankų kova. Kovos lauke vokiečiai paliko 20 milžiniškų tankų, jie buvo priversti apleisti geras pozicijas.

Skaitlingos Amerikos bombanešių eskadrilės užpuolė Grosseto aerodromą, kuris randasi tiktai 90 mylių atstumoje nuo Romos. Amerikos lakunams pavyko sunaikinti žemėj esantieji italų lėktuvai, sukelti gaisrų vietos angaruose, sunaikinti artimas italų kareivines.

Kiti Amerikos lėktuvai bombardavo Bari aerodromą, kuris randasi rytinėje Italijoj, Adriatikos juros pakrašty. Graikijos pakrašty lakunams pavyko nuskandinti du italų laivus. Britų lakunai bombardavo Decimomanu, Elmas ir Villacidro aerodromus Sicilijoj.

DIUSBURGE PRAEITĄ NAKTĮ BRITŲ AVIACIJA IŠMETĖ 1,000 TONŲ BOMBŲ

Italų valdžia uždarė Šveicarijos sieną, veža kareivius į prancuzų pusę

LONDONAS, bal. 27 d. — Praeitą naktį stiprųs britų aviacijos daliniai bombardavo vokiečių karo pramonę Diusburgo srityje, skelbia aviacijos ministerija.

Britų lakunams pavyko išmesti 1,000 tonų sprogstamos medžiagos ir sukelti didelių gaisrų. Negrįžo 17 britų bombanešių.

Kitos britų eskadrilės bombardavo vokiečių geležinkelių linijas šiaurės Vokietijoj ir Prancuzijoj.

—v—

Italai uždarė šveicarų sieną

LONDONAS, bal. 27 d. — Iš Ciuricho ateinančios žinios sako, kad italų valdžia uždarė visą susisiekimą per šveicarų-prancuzų sieną.

Įsakymas uždaryti sienas atėjo vakar 4 valandą ryto.

Pastebėta, jog prancuzų pusėje eina didelis kariuomenės judėjimas.

—v—

Atėmė gyvybę dviem prancuzams

BERNAS, Šveicarija, bal. 27 d. — Iš Vichy ateinančios žinios sako, kad Nimes miestely atimta gyvybė dviem jauniems prancuzams.

Nužudytieji buvo kaltinami sabotažo aktais prieš susisiekimą geležinkeliais.

Jie taip pat vartojo prievartos priemones prieš prancuzų valdžios atstovus.

Rusai bombarduoja nacių aerodromus

MASKVA, Rusija, bal. 27 d. — Sovietų aviacija bombardavo vokiečių aerodromus ir susisiekimo centrus, skelbia sovietų štabas.

Viename aerodrome rusams pavyko sunaikinti 12 priešo lėktuvų, kurie stovėjo aerodrome.

Balakaja fronte rusams pavyko užmesti bombų ant vokiečių kariuomenės traukinių. Priešo užfrontėj išmestos rusų bombos sukėlė didelių gaisrų.

—v—

Išveš pabėgėlius iš Ispanijos

HAMILTON, Bermuda, bal. 27 d. (ONA) — Amerikos ir britų atstovai susitarė dėl 25,000 pabėgėlių, kurie dabar randasi Ispanijos koncentracijos stovyklose.

Manoma, kad pirmiausia išveš 15,000 prancuzų, kurie atbėgo Ispanijon paskutinėmis savaitėmis.

Tikimasi išvežti Ispanijoj uždarytus lenkus ir čekoslovakus. Vėliau išveš iš ten kitų tautų atbėgėlius, jų tarpe ir žydus.

NAUJA J. A. V. KANUOLĖ

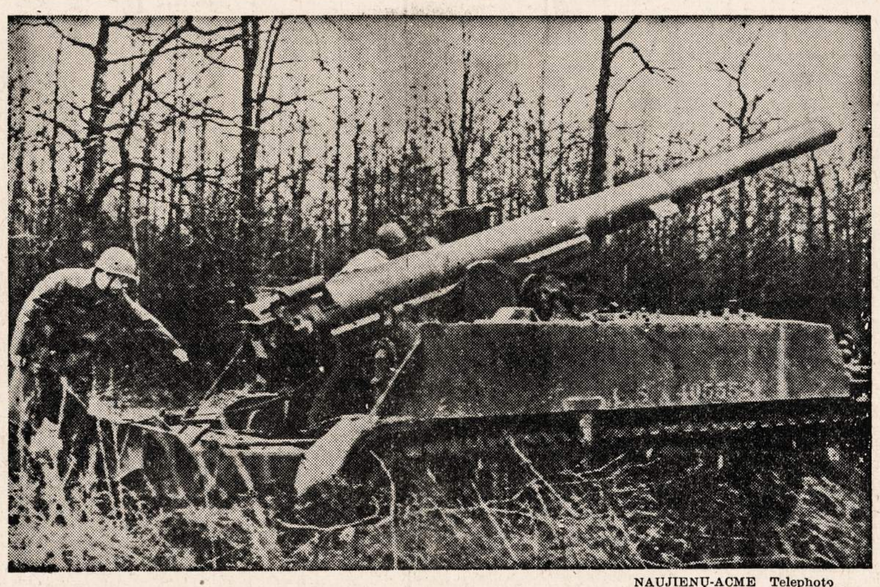

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Armijos nauja M-12 kanuolė, kurią veža tankas, iššauja 95 svarų šovinį. Kanuolė neša 10 mylių ir gali sudaužyti tanką arba net paskandinti kreiserį.

BRITŲ DIPLOMATAI DEDA PASTANGAS SUTAIKYTI SOVIETŲ-LENKŲ VALDŽIAS

Naciai reikalauja pasiųsti Vokietijon prievartos darbams 220,000 prancuzų

LONDONAS, bal. 27 d. — Britų diplomatai deda pastangas sutaikyti diplomatinius santykius nutraukusias sovietų ir lenkų valdžias.

Užsienio ministeris Eden vadovauja pasitarimams. Premjero kabinete įvyko pasitarimas tarp Edeno, Churchillio ir Sikorskio.

Amerikos ambasadorius Winant iškviestas į Downing Streetą. Manoma, kad ir jis dalyvauja pasitarimuose.

—v—

Stalinas nori valdžios pakaitų

LONDONAS, bal. 27 d. — Iš Maskvos atėjusios paskutinės žinios sako, kad Stalinas reikalauja didelių pakaitų lenkų valdžioje.

Tvirtinama, kad sovietų valdžia sutiktų tartis, jeigu iš lenkų valdžios butų pašalinti tie elementai, kurie yra nusiteikę prieš sovietų valdžią.

Nauja lenkų valdžia privalo buti sudaryta iš žmonių, kurie sutiktų dirbti su sovietais ir savo darbą remtų gyvenimo realybe, sako rusai.

—v—

Rusai tiktai sustabdė santykius

LONDONAS, bal. 27 d. — United Press korespondentas M. S. Handler praneša, kad sovietų valdžia tiktai sustabdė santykius su lenkais, bet jų galutinai nenutraukė.

Molotovo nota lenkams buvo blogai išversta į anglų kalbą ir susidarė įspudis, tartum sovietų valdžia butų nutraukusi santykius.

Handler praneša, kad sovietų spauda užsipuola ant lenkų valdžios ir spaudos užsienyje.

—v—

Naciai renka Prancuzijos vyrus

BERNAS, Šveicarija, bal. 27 d. — Vokiečių valdžia vėl pareikalavo iš Prancuzijos 220,000 jaunų vyrų įvairiems prievartos darbams.

Užsienio diplomatų tarpe vyrauja įsitikinimas, jog Lavalis sutiks duoti Hitleriui ir tokį jaunų prancuzų skaičių.

Iš viso, prievartos darbams išvaryta vienas milijonas jaunų prancuzų.

—v—

Lenkų kabinetas posėdžiauja

LONDONAS, bal. 27 d. — Lenkų ministerių kabinetas šiandien susirinko aptarti naujai susidariusią padėtį dėl santykių su sovietų Rusija.

Ministerių posėdžiui pirmininkauja premjeras Sikorskis.

Iki šiam metui lenkų valdžia nepadarė jokio pareiškimo dėl Maskvos akto. Laukiama oficialaus lenkų kabineto pranešimo dėl susidariuisos padėties.

Lenkų kabineto krizis?

—v—

LONDONAS, bal. 27 d. — Lenkų ministerių kabinetas nepaskelbė spaudai prižadėtos notos. Oficialus pranešimas atidėtas rytojuj.

Britų ir Amerikos diplomatai pataria lenkams padaryti pakaitų dabartiniame kabinete, sako gerai informuoti asmenys.

Prezidentas Raczynski lankėsi užsienio departamente.

Kinijoj surastas Pančen Lama

—v—

ČUNKING, Kinija, bal. 27 d. — Lama tikėjimo šalininkai šiandien paskelbė, jog penkių metų vaikely įsikunijo tikroji Pančen Lama dvasia.

Tikrasis Lama mirė 1937 metais, spalių 30 dieną. Pančen Lama gimė Lihwa miestely, Sikang provincijoj, vakarų Kinijoj.

Laikinai Lamos tikėjimo šalininkų visus reikalus tvarko Dalai Lama. Pančen Lama asmenyje pasireikš paties Budos dvasia sielos reikalams tvarkyti, skelbia šios tikybos šalininkai.

—v—

—Pietų Meksikoj surasti dideli klodai antimonijaus.

—Atstovų rumų komitetas 14 balsų prieš 11 nutarė leisti valdžiai sudaryti prekybos sutartis.

—v—

Vėliausios Naujienos

— Prancuzų batalijonai jau pasiekė Pont du Fahs priemisčius. Britams lieka tiktai 6 mylios iki Teburbos. Sąjungininkai apšaudo Tuniso ir Bizerto bazių apsaugas.

— Vokiečiai lėktuvais siunčia karo medžiagą į Tunisiją. Priešas yra pasiryžęs gintis iki paskutinių.

— Sicilijos sąsiauryje britai nuskandino tris "ašies" laivus.

— Tvirtinama, kad John Lewis įsakė angliakasiams penktadienį pradėti streiką. F. B. I. agentai tiria ar iš tikrųjų toks įsakymas pasiųstas. Lewis reikalauja, kad Mrs. Perkins patartų kasyklų savininkams pasirašyti sutartį.

— Minnesotos gubernatorius Harold Stassen atsistatydino. Jis įstojo į karo laivyną. Gubernaturą perdavė savo padėjėjui.

— Washingtone 35 asmenys užsinuodijo nuo maisto, jų tarpe 9 kariškiai.

— Gen Franko nebetiki "ašies" laimėjimu. Jis nori savo fašizmą gelbėti sugrąžindamas monarkiją Ispanijoj.

ORAS

Šaltesnis.

Saulė teka 5:51; leidžiasi 7:46

50 KASYKLŲ JAU UŽDARYTA, 22,200 ANGLIAKASIŲ NUTRAUKĖ DARBĄ

Valdžios atstovai kreipėsi į unijų vadus, prašydami sulaikyt besiplečiantį streiką

WASHINGTON, D. C., bal. 27 d. — Daugiau negu 50 kasyklų jau uždaryta, 22,200 angliakasių nuo praeito šeštadienio nutraukė darbą ir sustabdė anglių gamybą. Pennsylvania srityje uždarytos 26 kasyklos, darbą metė 14,700 angliakasių. Kentucky valstijoj darban neatvyko 4,000 angliakasių, Alabamoj nedirba 7,500.

Darbo Komitetas prie Karo Komisijos kreipėsi į angliakasių unijos lyderius, prašydamas sustabdyti besiplečiantį streiką. Komitetas nurodo, kad streikas pakenks karo pramonei, jis naudingas priešui.

Šiandien New Yorke susirinko angliakasių unijos politinis komitetas, bet John Lewis atsisakė informuoti apie padarytus nutarimus.

Lewis nenori, kad visas angliakasių ir kasyklų savininkų ginčas butų perkeliamas į Karo komitetą. Lewis mano, kad valdžios komitetas neprivalo kištis šian ginčan.

Unijos vadai paskelbė, kad valstijose prasidėję streikai neautorizuoti, bet streikai plečiasi.

Lewis tebereikalauja padidinti angliakasiams kiekvienos dienos algą 2 doleriais.

—v—

Amerika neturi šovinių atsargų

NEW YORK, N. Y., bal. 27 d. — Amerikos kariuomenė neturi pakankamų ginklų ir šovinių atsargų, savo dalinių ji negalės tinkamai apginkluoti prieš ateinančių metų pabaigą, pareiškė gen. B. Somervell.

Kariuomenės tiekimo skyriaus viršininkas kalbėjo J.V. Prekybos Rumams.

Gen. Somervell pareiškė, jog karo vadovybė respektuoja darbininkų teises, neužmiršta pietų Pacifiko frontų, kreipia dėmesį į krašto ukį.

—v—

Studentas nušovė savo mylimą

LACONIA, N. H., bal. 27 d. — Medicinos studentas David Hernandez šiandien nušovė 18 metų amžiaus mylimą Miss Olive Trickery, o paskui pats nusišovė.

Jeigu aš tavęs negausiu, tai niekas negaus, pasakė jis jaunai mergaitei prieš paleisdamas mirties šuvius.

Studentas buvo vietos gydytojo sunus.

—v—

Pataria baigti tarpusavias kovas

WASHINGTON, D. C., bal. 27 d. — Karo Gamybos Komisijos pirmininkas Donald Nelson liudijo senato komitetui.

Nelson patarė baigti kovas, kurios vyksta tarp įvairių grupių.

Nelson mano, kad kraštas gali pagaminti pakankamai gazolino ir gumos kariuomenės ir civiliams reikalams.

—v—

—Britų ir sovietų valdžios pasižadėjo atstatyti Čekoslovakijos nepriklausomybę, pareiškė Benešas (ONA).

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

TUNISIJOJ: Sąjungininkų kariuomenė artėja prie Mateur, Teburbos ir Pont du Fahs. Kovų metu sunaikinta 20 vokiečių tankų.

ITALIJOJ: Amerikos lakunai bombardavo Bari ir Grosseto aerodromus. Britai bombardavo italų aerodromus Sicilijos ir Sardinijos saloje.

VOKIETIJOJ: Britų aviacija išmetė 1,000 tonų sprogstamos medžiagos Diusburgo mieste ir jo apylinkėse. Negrįžo 17 britų lakunų.

RUSIJOJ: Sovietų kariuomenė paėmė Novgorodą šiaurės frontę ir artėja prie Taganrogo, skelbia vokiečiai. Rusai bombarduoja vokiečių užfrontę.

PACIFIKE: Sąjungininkų aviacija bombardavo japonų pozicijas Mubo srityje.

—v—

Lenkų diplomatai rengiasi išvažiuoti

MASKVA, Rusija, bal. 27 d. — Lenkų ambasados štabas rengiasi išvažiuoti iš Maskvos ir Kuibyševo.

Lenkai apleis sovietų teritoriją pirma pasitaikiusia proga. Lenkų štabą sudarys apie šimtas asmenų. Manoma, kad lenkai išvažiuos į Iraną.

Iki šiam metui dar nežinia kas atstovaus lenkų interesus sovietų teritorijoj.

—v—

Premjeras Smuts atvyks Washigtonan

CAPETOWN, p. Afrika, bal. 27 d. — Tvirtinama, kad premjeras Smuts rengiasi vykti į Washingtoną, kur tarsis dėl pokarinių planų.

Premjeras Smuts leisis kelionėn praėjus rugpiučio mėnesio rinkimams.

PRADEDANT GEGUŽĖS 1 D.
Naujienų Raštinės VALANDOS
★
kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 7:00 val. vakaro.
★
ŠEŠTADIENIAIS
tiktai iki 2:00 val. popiet.
★
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta.
★
Apgarsinimus telefonu
CANAL 8500
galit priduoti sekmadieniais nuo 4 iki 6:30 popiet.
"NAUJIENŲ" ADM.

IR METALAI PAVARGSTA

Susidėvi ir pasensta ne tik gyvų organizmų audiniai, bet taip pat pasensta ir metaliniai, plieno įvairių motorų, turbinų staklių ir t. t. audiniai. Korozija, trynimasis ir susidėvėjimas išviršinių dalių ardo metalinių daiktų kuną, bet šis procesas, prasidedąs paviršiuje ir lengvai visų pastebimas, nėra tiek pavojingas: jį galima stebėti ir iš anksto pakeisti susidėvėjusias motorų ar įtaisų dalis ir tokiu budu išvengti katastrofų. Tatai visiems yra žinoma. Bet mažiau yra žinoma kitas reiškinys. Taip pat kaip ir žmogaus organizme pavojingiausių ligų procesas gali vykti ne vien tik aiškioj formoj, bet ir paslėptoj, aplinkinių nepastebimoj, taip ir metalai gali "sirgti vidaus liga", iš oro nepastebima; ši liga gali trukti ir plėtotis ištisais dešimtmečiais, kol pagaliau įvyksta kokia katastrofa, kartais labai brangiai atseinanti. Tokios, pav., yra dėl nežinomų priežasčių įvykstančios traukinių katastrofos. Tokių katastrofų gana dažnokai užregistruoja statistika. Vagono ašis, per savo ilgą gyvenimą išvažinėjusi milijonus kilometrų, dešimtyse ir šimtuose depo patikrinta ir gerai apžiurėta prieš kokį pusvalandį paskutinėj stoty, — staiga sulužta kaip skiedra, žmogaus užsistota. Dar pavyzdys: valgomasis peilis, pagamintas iš geriausios rųšies seno plieno. Juo valgė, duoną raikė seneliai ir gal senelių seneliai. Širyt jųs pusryčiavot, viskas buvo tvarkoj — peilis kaip peilis. Bet štai per pietus jųs piaunat virtą bulvę ir... senas tvirtas peilis lužta.

Taigi šiuos visai nepaprastus reiškinius, kuriuos technika yra jau labai seniai pastebėjusi, ir vadina metalų **pavargimu**. Tai gal ir ne visai tinkamas pavadinimas, nes pavargimą ar nuovargį galima "pagydyti" poilsiu ir išvengti kokios katastrofos. O musų pavyzdžiuose vagono ašies ir peilio galas yra neišvengiamas — anksčiau ar vėliau tuos vartojamus daiktus turi ištikti tokia katastrofa. Tačiau vardas nesvarbu. Svarbiau yra pažinti šio proceso esmę, kad pažinus butų galima jį sulaikyti ar jo išvengti ir tokiu budu apsaugoti pramonę nuo šitos baisios jos rykštės.

Šiuo keliu ir eina šioj srity fizika. Paseksim, ką yra per paskutinius metus pastebėję šio reiškinio tyrinėtojai. Štai laboratorijoj guli nebylys paskutinės traukinio katastrofos liudininkas, jis kartu yra ir tos katastrofos kaltininkas; tai "pavargusios" ašies gabalas. Lužio paviršius atrodo gana keistai. Nuo pakraščių iki šerdies eina blausus, drumstas, lyg ligos pagautas metalo sluoksnis. Tai visai kitas metalas, kai palygini jį su sveiku ir blizgančiu šerdies metalu. Katastrofos priežastis tampa visai aiški. Kai metalo virtimo procesas, kad ir be galo lėtas, tiek išsiplėtojo ašyje, jog ašies metalo, to proceso nepaliesto, beliko tik šerdyje; ši šerdis nebegalėjo išlaikyti jai tenkančio krovinio, ir įvyko katastrofa. Tyrinėtojams belieka gerai ištirti išorinį ašies metalo sluoksnį ir konstatuoti, kuo jis skiriasi nuo šerdies. Šį uždavinį atlikti padėjo rentgeno spinduliai. Tai tie patys spinduliai, kurie taip sėkmingai padeda surasti ir pažinti gyvam žmogaus kune kokios nors pavojingos ligos užuomazgą. Tokiu budu tyrinėtojai nutraukia du rentgeno spindulių spektrus: vieną "pavargusiam" sluoksniui, o antrą šerdžiai arba staigaus lužimo sluoksniui. Pastarojo sluoksnio fotografijos duoda įprastas neištisines (nutrauktas) linijas; o pirmųjų sluoksnių fotografijos rodė ištisines, visai aiškias ir ryškias nenutrauktas linijas. Čia tai ir pasirodo visa paslaptis, kuri dabar visai išėjo aikštėn. Ir iš tikrųjų, metalas, galįs rentgeno nuotraukose duoti ištisines ilgines spektralines linijas, turi susidėti iš šimtus ir tukstančius kartų mažesnių kristalų negu sveiko "nepavargusio" metalo kristalai. Ką tai reiškia? Tatai reiškia, jog paslaptingas "tuberkuliozo" procesas išoriniuose metalo sluoksniuose reiškėsi narvelių irimu iki tol dar sveikose metalo dalyse. Pavargusiųjų metalo sluoksnių kristalai buvo visai suskaidyti, susmulkinti, nelyginant sumalti. Bandymai parodė, jog tokio metalo mechaniškas pasipriešinimas yra dešimtis ir net šimtus kartų mažesnis kaip sveiko metalo; palygindami galim pasakyti, jog "džiovos sužeistas" metalas trupa kaip grumtas.

Kyla klausimas — kur ir kokiose metalo gabalo dalyse ima reikštis šis baisus procesas? Ir kodėl jis, apskritai, reiškiasi? Tokie klausimai visai naturalųs ir teisingi, ypač jei įmsim galvon, jog kiekvienas vartojimui paruošiamo metalo gabalas iš anksto esti bandomas ir taip paruošiamas, kad jis eksploatuojamas butų veikiamas silpniau palyginti su tuo veikimu, kurio jis nebegalėtų išlaikyti ir turėtų lužti, vadinas, turėtų lužti ir jo kristalai.

Į šį klausimą atsakymą duoda tas fizikos skyrius, kuris tyrinėja kunų stangumą, stangių jėgų interferenciją (susikirtimą). Veikiant, spaudžiant iš šalies metalą, milijardai jo standžiai suspaustų kristalų spiriasi, spaudžia vieni kitus. Kadangi metalo viduje veikia ne viena, o milijardai stangių ir tarpusavy susikryžiuojančių jėgų, ir per tai ima reikštis žinomi interferencijos reiškiniai, tai tuo metu, kai vienuose taškuose, stangių virpėjimų veikiamuose, tos jėgos nutilsta, pranyksta, — kituose, atvirkščiai, pasireiškia milžiniškas tarpusavy susikirtusių stangumų sustiprėjimas. Šituose tai metalo taškuose interferencijos tukstantis kartų sustiprintas išorinis spaudimas ir ardo metalo kristalus. Čia ir susidaro pirmieji metalo irimo židiniai, židiniai, kurie visad susidaro ne metalo paviršiuje, bet kur nors giliau, todėl tai jie ir išbuva paprasta akimi nepastebimi. Jei, pav., musų ašis ar kokia nors staklių dalis (ašis, velenas, ratas ir kt.) per ilgą ekspluatacijos laiką bus milijonus kartų vienodai ir vis pasikartojančiai veikiama viena ir ta pačia stangumo kryptimi, tai irimo procesas susitelks vis tuose pačiuose viduj metalo židiniuose. Iš tų židinių procesas pamažu plis į visas puses, o ilgainiui sudarys ištisą nuvargusio metalo sluoksnį aplink sveiką šerdį. Šitaip šiandien aiškina fizika šį metalo "tuberkuliozo" procesą.

Ištirus priežastis tuojau paaiškėja praktiška profilaktinės kovos su baisia metalo žaizda reikšmė. Norint apsisaugoti nuo metalo irimo proceso pradžios, norint apsaugoti metalą nuo ligos, reikia tiksliai apskaičiuoti tuos visų didžiausius įtempimus, kurie įvyksta pačiam metale, jo dalelytėse. O tam reikia žinoti, kaip elgiasi, t. y. kokius standumo savumus turi kiekvienas mikro-kristalas atskirai. Bet čia kyla klausimas, kaip išskirti, kaip "išimti" vieną tokį atskirą kristalą iš kietos metalinės masės. Šį, pirmu pamanymu, lyg ir visai nenugalimą sunkumą dabartinė fizika štai kaip nugali. Ji ima tam tikru budu auginti palyginti didelius metalo kristalus, tai panašu į tai, kaip iš druskos skiediny išaugina gana didelius, sulig obuoliukais didumo, kristalus. Toks metalinių kristalų auginimas fizikų laboratorijose šiais laikais pavyksta.

Visi aukščiau aprašyti tyrinėjimai ir bandymai pagaminti kitokios rųšies metalų leidžia manyti, jog netolimoj ateity mokslas apsaugos metalinius žmonių vergus nuo tos baisios jų ligos lygiai taip pat, kaip kad žmogus dabar jau moka kaip pats save, taip ir gyvulius apsaugoti nuo choleros, maro ir kitų baisių ligų.

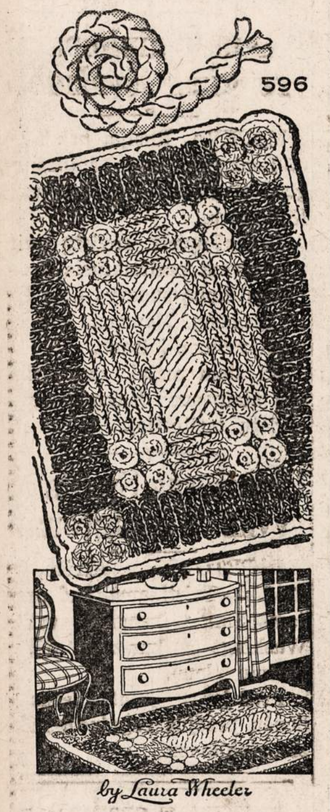

No. 596—Nupintas patiesalas.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. No. 596

Čia įdedu 11c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį (pavyzdis 10c, prisiuntimas 1c, viso — 11c)

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

11 Chicagiečių Sužeista Afrikos Fronte

—v—

Sužeistųjų tarpe viena lietuviška pavardė

Jungtinių Valstijų Karo Departamentas paskelbė sąrašą 496 karių, sužeistų Afrikos fronte. Vienuolika vyrų tame sąraše yra kilusių iš Chicagos.

Chicagiečių tarpe paduodama ši lietuviška pavardė: Paul Daniunas, p-lės Joan Daniunas brolis, 2140 West Vutler street, Chicago.

Ar Atsimeni?

Metai 1936-ti. Svarbiausias šių metų muzikalis įvykis buvo "Pirmyn" choro perstatymas operos "Meilės Eleksyras", Donizetti parašytas, kurį Antanas Vaivada išvertė lietuvių kalbon. Vaidinimas buvo puošniame Goodman Teatre, mieste.

Onuks turėjo žavėjančią rolę, kaipo kaimiečių vadovė. Atliko artistiškai. Daina iš tos Operos, merginų choras su Onuks kaipo solistė, pasiliko Pirmyn Choro repetuare ir dažnai yra dainuojama.

Kitas roles vaidino Anelė Steponavičienė, Pranas Jakavičius, Jonas Rukštella ir naujas tenoras, pirmą kartą pasirodęs Chicagoje, Viktoras Benderis. Gimęs Coaldale, Pennsylvanijoj, mainerių miestelyje, baigęs mokyklą, Benderis išvyko į Baltimorę kriaučiauti. Ten pradžią muzikoje gavo nuo Miko Petrausko. Kaipo lyrinis tenoras, Viktoras dainavo puikiai. Lošime buvo truputį nedrąsus, bet kadangi jo balso tembras yra toks simpatingas, tai publika ir pamėgo jį. Nuo to laiko Viktoras Benderis liko visų chicagiečių mylimas tenoras.

¤ ¤ ¤

Viktoras Benderis dainuos solo ir duetus su O. Skeveriute. Jos koncertas įvyks gegužio 9tą dieną Lietuvių Auditorijoje, 5 val. po pietų.

Bilietus galima pirkti už 75c pas ponią Dovginienę, 6108 So. State St. — **A. N.**

—v—

Kazimieraitytė Išteka

—v—

Brighton Parkiečio V. Kazimieraičio duktė Adelė vedasi su Povilu P. Musteikiu. Šliubas bus ateinantį sekmadienį, gegužės mėn. 2 dieną, kaip ketvirtą valandą po pietų Brighton Park parapijos bažnyčioje. O vestuvių pokilis prasidės 6 valandą vakare Columbia Hall, 1700 West 48th gatvė.

Jaunieji abu yra geri lietuviai, rimti ir labai draugiški. Jų tėvai turi daug pažįstamų ir draugų, taigi ir vestuvė bus šauni.

Vakarienė ruošiama specialiai rezervuotose viešbučio vietoje ir svečiai bus vaišinami specialiai išpuoštoj svetainėje. Sako, atvyksią daug Joniškiečių Klubo narių. — **R. Š.**

—v—

$100 Raudonajam Kryžiui

Arthur Wagner, elektrikinių reikmenių firmos Chicagoje viršininkas, buvo pašauktas prisaikinto posėdininko pareigoms. Vietoj to jis išvyko atostogų į Arizoną. Todėl teismas paskyrė jam $100 bausmę. Pinigai eis Raudonajam Amerikos Kryžiui.

ENGLISH COLUMN

—v—

NEW ALLOYS MAY CHANGE POST-WAR TUNGSTEN TRADE

Scarcity of many raw materials, for the most part imported in pre-war days, has stimulated new manufacturing processes and the use of substitutes which may reshape world trade after the war. Alloying elements for steel, such as tungsten, typify such war-born changes.

The United State was dependent on foreign sources especially China for the bulk of its tungsten supply, says the National Geographic Society. For high strength steels metallurgists have devised new ways of making alloys with less of the alloying elements. These alloys are equal to any previosuly produced for most uses.

Searching for substitutes, steelmakers discovered the versatility of molybdenum alloy steels which greatly reduce the demand for tungsten. Molybdenum ir one of the few alloying elements in which this country is self sufficient. The United States produced nearly 35 million pounds in 1940, more than 90 per cent of the world supply.

Metal That Can "Take It"

Tungsten is well known to the layman as the filament in "tungsten lamps." It is also used in X-ray and radio tubes, but the quantity consumed in lamps and tubes is comparatively small.

Even when white hot, tungsten is so hard that it retains the shape and it evaporates slowly. It does not blacken electric light bulbs as quickly as did carbon filament used for the first quarter century of electric lighting. Carbon has the highest melting point of any known element, but it also has a high evaporation rate.

Tungsten is a toughener of steels. In machine tools it stands up under the great heat of high-speed operation, retaining a cutting edge even when red hot. Tungsten steel was used extensively in armor-plate, guns and armor-piercing projectiles; and for a variety of products, from razor blades and watch springs to pianos and electrical equipment.

In 1940 the United States imported more than five million pounds of tungsten. More than a third came from China. Some also came from Bolivia, Argentina and Australia.

—v—

175 Metai Leidiniui Encyclopedia Britanica

—v—

Antradienį, balandžio 27 dieną, buvo minima sukaktis knygų leidinio vadinamo Encyclopedia Britanica. Tai buvo 175 metų sukaktis. Jis pradėtas leisei 1768 metais.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. DEARBORN STREET
Kambarys 1431—1434.
Telefonas CENTRAL 4411-2
Namų ofisas:
3323 SO. HALSTED STREET
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.
Pirm. ir Ketv. iki 6 val. vakaro.
Namų Tel. ABEerdeen 4774.

Rezidencija REPublic 5047
Nedėliomis Susitarus.
CHARLES P. KAL
ADVOKATAS
Kasdien val.—10 iki 8
Treč. ir Penkt. 10 iki 6.
6322 SO. WESTERN AVE.
Telefonas PROspect 1012-0721

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3417 So. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMLOCK 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9
Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad., Šeštad. 8:30—9:30 vakaro.
Sekmadienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

Garsinkitės 'N-nose'

NIPPER

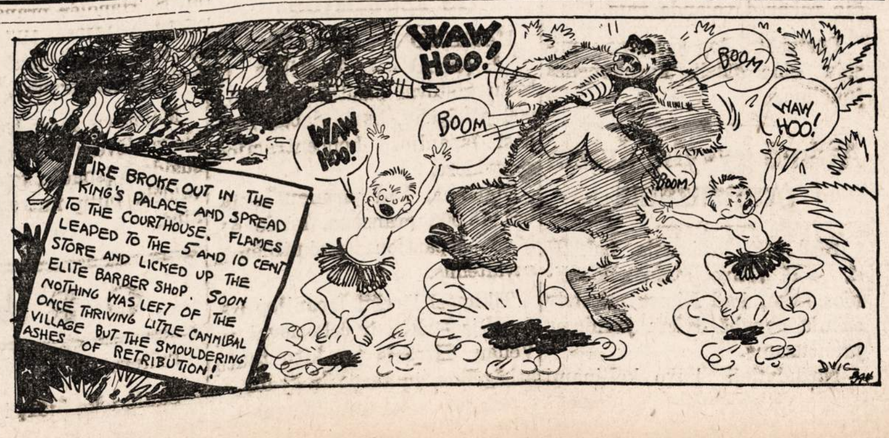

Kenosha Margumynai

Svečiuose pas ponus Rodavičius. — Seržantas Theodore Laban dalyvavo Japonijos bombardavime, o dabar randasi Rusijoje. — Kelias dienas svečiavosi Maj. Alexander Braze.

—v—

Balandžio 11 d. turėjau progos dalyvauti p-ios Rodavičienės gimtadienio pobuvyje, atseit parėje. Kai nuvažiavau, tai svečių jau buvo gerokas burys prisirinkęs. Kadangi apie tai jau buvo rašyta, tai čia pasitenkinsiu tik keliomis pastabomis.

Pirmiausia noriu pažymėti, kad parė buvo labai šauni. Prie gardžių valgių ir gėrimų visi smagiai laiką leidome ir linkėjome p-iai Rodavičienei ilgiausių ir laimingiausių metų.

P-as Rodavičius aprodė man savo namą. Gražus namas ir gražioje vietoje. Ir tikrai moderniškai įrengtas, — turi oro kontroliavimo vienetą. Vadinasi, tokį prietaisą, kurio pagalba viduje yra kontroliuojama temperatura. To dėka žiemos metu viduje yra šilta, o vasarą — vėsu.

Sklepas irgi šauniai ištaisytas, — kaip didelis ir puošnus kambarys gyvenimui. Kadangi p. Rodavičius yra geras meistras (karpenteris), tai jis pasidarė puikias gonkas (stiklinį porčių) ir įrengė šaunų kambarį viršuje.

Skirstėmės gana vėlai. Labai didelis ačiu ponams Rodavičiams už puikias vaišes. Ačiu ir ponams šaltimierams, kurie mane pavežė savo automobiliu iki namų.

—o—

"Now it can be told", sako anglai apie tokius dalykus, kurie tenka kai kurį laiką tamtikrais sumetimais paslaptyje laikyti. Tie dalykai paparstai paskelbiami tada, kai jų paskelbimas nebėra žalingas.

Per ištisus metus, pavyzdžiui, nebuvo skelbiama smulkmenų apie Japonijos miestų atakavimą balandžio 18 d. 1942 m. Tai buvo daroma todėl, kad priešas negalėtų pasinaudoti jam naudingomis informacijomis. Tačiau dabar tos informacijos japonams nebegali suteikti naudos, štai kodėl jos ir liko paskelbtos. Vadinasi, "dabar apie tai gali buti papasakota."

Nors jau ir buvo rašyta, bet šia proga ir vėl noriu pažymėti, jog sakytame istoriškame Japonijos miestų atakavime iš oro dalyvavo ir seržantas Theodore Laban, musų kolonijos veikėjo p. H. Laban-Labanausko sunus.

Srg. Theodore Laban po Japonijos atakavimo atsidurė Rusijoje. Buvo skelbiama, jog jis ten atsidurė kaipo specialios misijos narys. Tačiau tikrumoje buvo visai kitaip: bombonešio, kurio jis skrido, priverstas buvo nusileisti netoli Vladivostoko. Visa bombonešio įgula liko rusų internuota. Tėvui Theodore rašo, kad su juo labai gerai apsieinama ir jis galįs naudotis visokiomis lengvatomis.

Srg. Laban yra 27 metų amžiaus. Armijoje jis jau ištarnavo devynis metus. Kurį laiką buvo virėjas, bet kai paaiškėjo, jog jis turi didelius mechaniko gabumus, tai liko perkeltas į aviaciją. Tokiu tai budu jis ir pateko į bombonešio įgulą, kuriai teko labai sunkią misiją atlikti, butent, bombarduoti Japoniją.

Už dalyvavimą sakytame bombardavime Srg. Labanui liko paskirtas pasižymėjimo kryžius, kuris sausio 27 d. veteranų parengime buvo įteiktas jo tėvui.

Srg. Laban turi dar du brolius, — Leo ir Henry, kurie taip pat tarnauja armijoje.

—o—

Kelias dienas Kenoshoje praleido sunus Dr. Alexander Braze su žmona. Jis sustojo bevažiuodamas iš Philadelphijos į Robinson stovyklą, kuri randasi Arkansas valstijoje.

Dr. Alexander Braze dabar jau yra majoras. Į armiją jis įstojo pernai kaipo medikalio korpuso kapitonas. Devynis mėnesius išbuvo Grant stovykloje (prie Rockfordo), o paskui liko perkeltas į Robinson stovyklą ir paskirtas majoru. Į Philadelphiją jis buvo komandiruotas studijuoti specialią chirurgijos šaką, kuri yra labai susijusi su karu. Dabar Robinson stovykloje Maj. Braze prižiurės techninę medikalio treniravimo pusę. Be to, jis eis ir narkotikų inspektoriaus pareigas.

—C. K. Braze

—v—

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

—v—

—Pietų Amerika netiki, kad J. A. Valstybės neturi pakankamai laivų jų produktams atsiimti ir mašinoms atvežti, sako H. Wallace.

— Argentina nepakviesta į J. A. Valstybių maisto konferenciją dėl savo užsienio politikos, manoma Buenos Aires sostinėj (ONA).

— Hattieburg, Miss., prisiekusių teismas išteisino linčiavime apkaltintus tris asmenis.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Gen. Leslie J. McNair (po kairei), Amerikos sausumos kariuomenės vadas, kuris gana sunkiai liko sužeistas Tunisijoje. ir Lt. Gen. Benjamin Lear, kuris laikinai užims sužeistojo vietą.

WILLKIE RAŠO APIE SAVO PASAULIO KELIONĘ

(Apžvalga šių dienų knygų — Stephen Pearce)

—v—

Wendell Willkie parašė knygą apie savo kelionę po pasaulį American Liberator bomberyje, kuris užvardintas "The Gulliver". P-as Willkie atpasakoja pirmą kartą šioj naujoj knygoj daug detalių apie jo 49 dienų kelionę, kurios metu jis apvažinėjo 31,000 mylių, ir aplankė demokratijos svarbiausius karo laukus. Jis grįžo su degančiu įsitikinimu apie karą ir taiką.

"Kaip aš sakau, kad taika turėtų buti suplanuota pasauliniu pagrindu, tai reiškia, kad ji turi apimti visą pasaulį. Kontinentai ir okeanai labai aiškiai tiktai dalis visumos, kada matome, kaip aš mačiau iš oro. Anglija ir Amerika dalys, Rusija ir Kinija, Egiptas, Sirija ir Turkija, Irakas ir Iranas irgi dalys. Ir tai yra neišvengiama, kad jokio pasaulio dalyje negali buti taika, ligi pagrindai taikos bus padaryti stiprus visose pasaulio dalyse."

P-as Willkie vėl išvyksta į tolimas šalis tęsti savo studijas pasaulio karo metu. Bet kiekviena praėjusi diena įtikina šį nominalį vadą republikonų partijos, kad atsakomybės, kurias Suv. Valstijos turės pripažinti pokariniame pasaulyje, vis auga.

Willkie knyga "One World" reiškia įsitikinimą, kad pokariniame pasaulyje negali buti taip vadinamų "junor partners". Jis prašo vieningumo tiksluose ir dvasioje tarpe Jungt. Tautų.

P-as Willkie tiki, kad galima atsiekti didesnio vieningumo ir geresnio bendro supratimo karo tikslų iš Jungt. Tautų prieš šovimą paskutinio šuvio. Jis įspėja, kad Amerika vaidins svarbią rolę po karo.

"Amerika turi pasirinkti vieną iš trijų rolių po šio karo," p. Willkie priduria, "siaurą nacionalizmą, kuris galutinai nužudys musų pačių laisvę; tarptautinį imperializmą, kuris reiškia paaukojimą kitų tautų laisves, arba įsteigimą pasaulio, kuriame bus lygios progos kiekvienai rasei ir kiekvienai tautai. Esu tikras, kad Amerikos žmonės didžiumoj pasirinks paskutinį iš šių kursų."

P-as Willkie pasaulinė kelionė jį artimai suvedė su karo vadais daugumos didžiulių tautų. Jis sutiko vyriausius militarinius vadus kaip ir civilius vadus kariaujančių Jungt. Tautų. Willkie entuziastiškai visur sutiko. Pagal raportus, ypatingai svarbų įspudį padarė, kadangi vyko kaipo neoficialus pasiuntinys prezidento Roosevelto. Daugeliui tas parodė vieningumą Jungt. Valstijose, kuris sustiprėjo po japonų užpuolimo Perlų uosto.

Yra užtektinai davinių, kad Willkie pasaulį apsupanti kelionė atnešė naciams daug neramumo. Pavyzdžiui, Berlyno radijas skundėsi apie jo buvimą neutralėj Turkijoj. Laikraštininkai prašė kokį paaiškinimą, — p. Willkie atsakymas buvo aiškus.

"Aš laikraštininkams pasakiau, kad atsakymas yra aiškus", Wilkie pareiškė. "Paprašykite Hitlerį siųsti Turkijon kaipo Vokietijos atstovą jo oponentą."

Willkie praneša, kad Kinijos, Indijos ir Tolimų Rytų problemos padarė jam gilų įspudį. Jis aprašo apie vizitus, padarytus Generalissimo Chiang Kai Shek ir kitiems karo laiko Kinijos vadams. Savo įspudžius sekamai aprašo:

"Mes turime nuspręsti, ar mes rasime kada geresnį Alijantą rytinėj Azijoj, negu Kiniją, ir jeigu atsakymas yra "ne", kaip aš spėju, tai turime buti pasiryžę išpildyti savo pareigas musų Alijantui. Šios pareigos reiškia ekonominę kooperaciją ir dabartinę militarinę pagelbą. Bet irgi mums reikia suprasti kiniečius ir jų problemas. Kiniečių patikėjimas puikioms frazėms ir užsiginimams jau eina prie galo."

(Šis yra pirmas iš dviejų straipsnių apie p. Killkie knygą "One World".) —FLIS.

—v—

Lewis grasina dideliu streiku

—v—

WASHINGTON, D. C., bal. 26 d. — Angliakasių Unijos prezidentas John Lewis nepaskyrė unijos atstovų į kariško darbo komitetą.

Valdžia prašė paskirti šian komitetan atstovus, kad galėtų aptarti santykius tarp angliakasių ir darbdavių.

Lewis rytdienai sukvietė politinį unijos komitetą, kad aptartų kas daryti, jeigu iki balandžio 30 dienos nepavyks pasirašyti nauja sutartis ateinantiems metams.

—v—

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

1-MA GEGUŽĖS — DARBO ŽMONIŲ ŠVENTĖ

Daugiau nei prieš 60 metų šioje šaly darbo unijos, suvažiavusios St. Louis mieste, nutarė švęsti gegužės pirmą dieną kaipo darbininkų šventę. Kiek vėliau, 1889 metais, ši šventė tapo paskelbta tarptautine darbininkų švente, kuomet suvažiavę Paryžiuje darbininkų atstovai pripažino ją už svarbią dieną.

Tikslas tos dienos šventės, — 1-mos Gegužės, buvo bendrinti visų šalių darbininkų jėgas kovoje prieš darbo žmonių išnaudojimą, siekti geresnių sąlygų darbavietėse, kovoti už trumpesnes darbo valandas ir geresnį atlyginimą. Šie šukiai iš darbo žmonių krutinių skambėdavo kiekvieną metą, Pirmai Gegužės atėjus. Visur vykdavo darbininkų susirinkimai ir demonstracijos.

Turčiai pykdavo ir jiems nemažai nervai gesdavo, kai jie matydavo toje dienoje darbininkus einančius gatvėmis, revoliucines dainas dainuojančius ir vėliavas nešančius, susirenkančius kur erdvioje aikštėje ir klausančius tos dienos programų ir darbininkų vadų kalbų.

Kaip visų tautų darbininkai švęsdavo 1-mą Gegužės, nes ji yra internacionališka, tarptautiška švenėt, taip ir lietuviai minėdavo ją. Jeigu aplinka neleisdavo švęsti Gegužės 1-mą dienos metu, tai vakare susirinkdavo į svetainę ir ten ją paminėdavo, išklausydami kalbų ir specialiai paruoštų programų.

Nepriklausomoj Lietuvoje tautininkų vyriausybė buvo įvedus madą 1 dieną gegužės sodinti prie kelių medelius. Tačiau darbininkai, kurie buvo kitokios dvasios, nors ir stropiai saugomi policijos, iškeldavo raudonas vėliavas ir slaptai kur susirinkę aptardavo savo reikalus. Pasitaikydavo, kad ant rytojaus po Gegužės 1-mos žvalgybai budavo pranešta, jogei ten ir ten miške, medžiuose, dar tebeplevesuoja darbo ir darbininkų solidarumo vėliava kartu su tautos vėliava. Budavo mėginama susekti, kas tas vėliavas miškuose įkeldavo į medžius, ar iškeldavo ant kurios miestelio įstaigos stogo. Pasitaikydavo ir pačiame Kaune tokių įvykių, ir labai retai tepasisekdavo revolucionierius pagauti. Jie budavo gudrus ir turėdavo pakankamai drąsos.

Šiandien Gegužės 1-mos reikšmė yra labai pasikeitusi, nes gyvenimo apystovos pasidarė kitokios. Bet tai dienai atėjus užviešpataus ir šįmet Gegužės 1-mos dvasia visų susipratusių darbininkų tarpe, kurie pažįsta savo, kaipo darbininkų, reikalus ir jie minės ją, kaip minėjo per eiles metų. Šįmet visų tautų žmonės, kovotojai už demokratiją, bus tos nuomonės, kad neužilgo nacizmas ir fašizmas bus nušluoti nuo žemės paviršiaus, ir visų tautų ir šalių gyventojam, per Amerikos ir kitų šalių pastangas, bus iškovota laisvė. Kartu laisva liks ir Lietuva.

Nereikės 1-mą dieną gegužės slapstytis, darbo žmonės galės viešai švęsti savo šventę.

— R. Š.

—v—

Republikonai Nepatenkinti Gubernatorium Greenu

—v—

Chicagos republikonų organizacija "Chicago Better Government Association" išleido pareiškimą, kad kaltė dėl republikonų prakišimo rinkimuose miesto mėro ofiso gula ant gubernatoriaus Greeno. Tai jisai sumaišęs rinkimus taip, kad republikonų kandidatas McKibbin pralaimėjo mėro vietą Edwardui J. Kelly.

Kes republikonams ypač skaudu, tai kad jie nepatraukė savo pusėn wardų, kuriose daug lenkų gyvena.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

MADOS

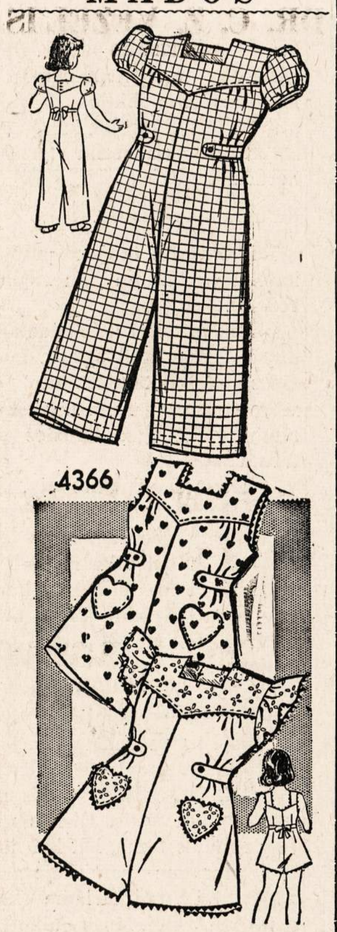

No. 4366—Mergaitėms vasariniai kostiumai. Sukirptos mieros 2, 4, 6, 8.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mierą ir aiškiai parašykit savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit— NAUJIENOS PATTERN DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____

Mieros..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Iš priežasties lėtumo paštos, prisiuntimas musų patternų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

Aprupinkite Savo Namą Dabar Žiemai

Turime "Storm Windows", "insulation" ir visokio materiolo namams. Pirmos Rųšies—Žemos kainos.

Aprokavimas dykai—cash ar išmokėjimais.

CARR-MOODY LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS, vedėjas
3039 S. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272
LIETUVIAI SALESMANAI.
Atidara sekmadien. nuo 8 iki 12

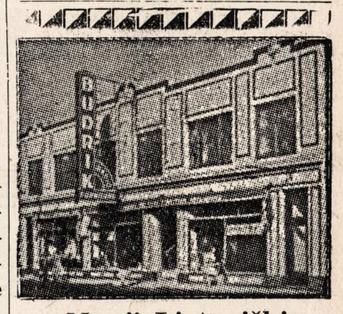

Nauji Lietuviški REKORDAI po 75c vienas

Gaunami vien tik Budriko didžiulėj krautuvėje, 3241 South Halsted St., Chicago, Ill.

500 Chicagiečių Polka — Stasys Polka — Radio Orchestra.
501 Močiutė Mane Barė—Mylėjau Mergelę — Viktoras Bekeris ir Radio Orchestra.
502 Plaukia Mano Laivelis—Jaunoji Mergelė—Viktoras Bekeris ir Radio Orchestra.
503 Gegutės Polka — Vestuvių Polka—Radio Orchestra.
504 Noriu Miego— Man Pasakė Karveliukas—Radio Orchestra ir Viktoras Bekeris.
505 Radio Polka—Armonikos Polka—Radio Orchestra.
16145 Pragėriau Žirgelį — Eisim Laukan—A. Vanaigaitis ir J. Olšauskas ir Orchestra.
16239 Tykiai, Tykiai—Džiedukas — Vyrų Oktetas.
14064 Rudens Pasaka—Veltui Prašysi—A. Sabaniauskas.
14077 Oi, Mergyte Tu Jaunoji — Vai Nekukuok—Stepas Gražinis.
26085 Ku-Ku Valcas—Tėvynės Polka — Tarptautinė Orchestra.
26091 Linksmas Jaunimėlis —Agotėlės—Šokių Orchestra.

Pas Budriką gaunami visi rekordai—Amerikoniški, klasiški —VICTOR, COLUMBIA, DECCA.

Jos.F.Budrik
INCORPORATED
3241 So. Halsted Street
TEL. CALUMET 7237
KRAUTUVĖ — RAKANDŲ— RADIO—JEWELRY

Budriko leidžiami radio programai
14 metų.
9-tą valandą.
W-H-F-C 1450 k. ketvergo vakare
7-tą valandą.
W-C-F-L 1000 k. nedėlios vakare

HEAR BETTER HEAR CLEARER — ABBOTT

Jųs neturite priežasties buti kurčias
Bandykit "CRYSTALEAR" Dabar
Moderniška Vacuum Tuba Girdėjimo Pagalba
"Microphone Didumo Sidabrinio Dolerio"
SVERIA MAŽIAU NEGU 1 UNCIJA

WEBSTER 4786 **ABBOTT** SUITE 710
HEARING AID COMPANY
28 E. JACKSON BLVD., CHICAGO

Neatidėliokit—išpildykit kuponą—
Atsiųskit šiandien.
☐ Demonstruokit dykai mano namuose.
☐ Atsiųskit man dovanai knygelę ir informacijas be atsakomybės iš mano pusės.
Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....Valstija.....

Remkite Lietuvišką Žyduką.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 0014

Geras Siuvėjas

VALYMAS DAŽYMAS IR KAILINIŲ TAISYMAS

Vyrams visi Aprėdalai

FRANK MICKAS
4146 Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 9066

★ **FOTOGRAFAS** ★
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak **Tel. Lafayette 4560**
LANGAM UŽDANGALUS PADAROM ANT UŽSAKYMO
FIRANKOM LAZDAS...MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY
Laimėjimui pirkite U. S. Bondsus ir Stampas.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? **D-RO Blasczynskio** Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, iššaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. **Tel. BRUNS. 7209**

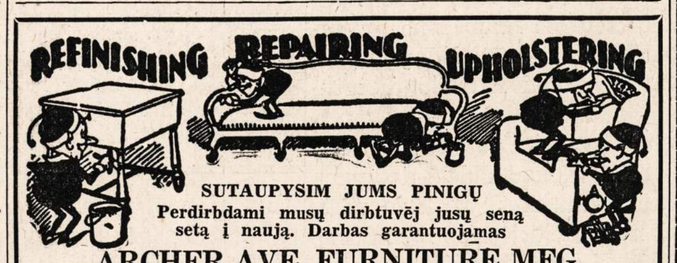

SUTAUPYSIM JUMS PINIGŲ
Perdirbdami musų dirbtuvėj jusų seną setą į naują. Darbas garantuojamas
ARCHER AVE. FURNITURE MFG.
JOS. KAZIKAITIS, Savininkas.
4140 ARCHER AVENUE **Telefonas LAFAYETTE 3516**

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Studentų maištas Miunchene

Neperseniai buvo pranešta, kad Miunchene (Bavarijos sostinėje, kur yra Hitlerio "nacional-socialistų" partijos centras) tapo nubausti mirtim trys "žymųs" Universiteto studentai, kurie tyčiojosi iš Hitlerio ir smerkė nacių valdžią. Švedų savaitraštis "Veckojournalen" paduoda smulkesnių žinių apie tą atsitikimą. Iš jo aprašymo matyt, kad Miuncheno studentijoje kilo tikras maištas prieš valdžią.

Reikšminga yra tai, kad šitame susikirtime tarp studentijos ir nacių diktaturos dalyvavo jaunuomenė iš **pasiturinčių visuomenės sluoksnių.** Čia pasireiškė panašus dalykas, kaip kitąsyk kad budavo cariškoje Rusijoje, kur besimokinančioji jaunuomenė sudarydavo revoliucinio judėjimo avangardą.

Atvirą pasipriešinimą rudajai diktaturai Miuncheno studentijoje išprovokavo paskaita, kurią skaitė "gauleiteris" (nacių apygardos vadas) **Gieseler** vasario 11 d. Universiteto salėje. Kalbėtojas smarkiai nupeikė studentes, kurios lanko universitetą, užuot ėjusios į amunicijos dirbtuves dirbti. Tyčiodamasis iš merginų, einančių aukštus mokslus, gauleiteris Gieseler, pasakė, kad, jeigu jos nepadaro jokios naudos valstybei, tai jos turėtų bent atlikti savo "priedermę tėvynei", gimdydamos kudikius — **ir, esą, nebus skirtumo, ar jos bus ištekėjusios, ar ne.**

Auditorijoje kilo triukšmas, švilpimas ir šukavimai iš studenčių tarpo, taip kad paskaita turėjo buti nutraukta. Kuomet atvyko policija ir bandė kai kurias studentes suimti, jas apsupo studentų minia ir policijos neprileido. Po to per kelias dienas Universitete ir aplinkiniuose kvartaluose plito lapeliai su atsišaukimais: **"Šalyn Nacių tironija. — Mes reikalaujame Minties Laisvės, Mokslo Laisvės ir Tyrinėjimo Laisvės."**

Lapeliuose buvo giriami studentai, kurie neleido policijai areštuoti studenčių, išreiškusių pasipiktinimą Gieselerio "paskaita", ir atsišaukimas baigėsi tokiais žodžiais:

> **"Šalyn prakeiktąjį karą! — Meskite visas nacių organizacijas! Kovokite už taiką, už laisvę ir garbę — Vokietijos jaunime, Tavo pareiga darbuotis, kad butų įsteigta nauja ir nuo vergovės pančių laisva Europa!"**

Geštapo agentai, žinoma, tuojau šoko ieškoti atsišaukimo autorių. Jie nebuvo surasti, bet nacių žvalgyba nutvėrė beplatinant lapelius medicinos studentą **Hans Scholl,** sugrįžusį iš fronto sužeistą kareivį; jo seserį, filosofijos studentę **Mariją Scholl,** ir kitą medicinos studentą, **Adrian Probst,** taip pat iš fronto parėjusį kareivį. Jie tuojau buvo atiduoti vadinamam "liaudies teismui", kuriam pirmininkavo **Dr. Roland Freisler,** pirmiaus buvęs karštas komunistas, o paskui persimetęs į nacių pusę.

Freisler reikalavo visus tris studentus viešai pakarti Universiteto priešakyje, kad ir kiti studentai matytų, kaip yra baudžiami valstybės priešai. Bet teismas, tur but, pabugo Miuncheno gyventojų, tarp kurių suimtųjų vardai buvo plačiai žinomi, ir padarė kitokį sprendimą. Nuteistiems buvo kalėjimo rusyje kirviu nukirstos galvos!

Švedų laikraštis sako, kad po tos kruvinos ekzekucijos dar ilgą laiką Miunchene ant sienų po nakties pasirodydavo užrašai: "Scholl'o dvasia **gyvena tarp musų. — Dvasios jųs neužmušite!"**

Sako, kad teisme studentas Scholl pareiškė teismo pirmininkui: **"Aš nesu komunistas, aš esu laisvas vokietis... Tamsta, Herr Freisler, neilgai trukus sėdėsi šitame kaltinamųjų suole, ir Tamstą patį tuomet nuteis Vokietijos liaudis."**

Ar nacių budeliai davė progos jam tuos žodžius pasakyti, ar ne — nesvarbu. Bet tarpe Miuncheno gyventojų yra pasklidęs toks gandas ir jie gėrisi drąsiu jauno studento pasipriešinimu kruvinai Hitlerio diktaturai.

Tai reiškia, kad anaiptol ne visi Vokietijos žmonės yra nacių vergai. Nėra abejonės, kad didelė dauguma **Vokietijos darbininkų,** kurie niekuomet Hitlerio nerėmė, šiandien yra griežčiau nusistačiusi prieš nacius, negu buvo kada nors. Prieš rudąjį despotizmą kyla protesto balsai jau ir besimokinančiame buržuazijos jaunime. Ateis valanda, kada Vokietijos liaudis atsilygins su savo žiauriais valdovais.

Bet žmonės galės nuversti diktaturą tiktai tuomet, kai bus sutriuškinta jos ginkluota jėga **karo fronte.** Beginkliai žmonės prieš stiprią militarizmo mašiną šiais laikais yra bejėgiai.

APŽVALGA

LENKŲ-SOVIETŲ NESUTIKIMAI

—v—

Nesutikimai tarp lenkų vyriausybės ir Stalino diktaturos, kurie atvedė prie santykių nutrukimo tarp tų dviejų valdžių, yra didesni, negu pasako Molotovo nota.

Molotovas padarė priekaištą Sikorskio vyriausybei, kad ji "kontakte ir sutikime" su Hitleriu (!) veda propagandos kampaniją prieš Sovietų Sąjungą, stengdamasi išveržti jai "teritorinių koncesijų Sovietų Ukrainos, Sovietų Baltgudijos ir Sovietų Lietuvos interesų lėšomis".

Niekas, žinoma, netiki, kad Sikorskio vyriausybė turi kokį nors **"kontaktą"** su Hitleriu. Tai paprastas sovietų propagandos melas — tokios pat rųšies melas, kaip to paties Molotovo prasimanymas, kad Lenkijos žydų socialistų vadai, Henrykas Erlichas ir Viktoras Alteris, agitavę už separatinę taiką su naciais. Maskvos propaganda yra taikoma 10—12 metų amžiaus vaiko protui. Kiekvienas subrendęs žmogus iš jos "gudrybių" tik pasijuoks.

Rimtas ginčas tarp lenkų ir bolševikų eina **dėl rytinių buv. Lenkijos teritorijų,** kurios buvo tekusios Sovietų Sąjungai dabartinio karo pradžioje, 1939 metais, kai Stalinas su Hitleriu įvykdė "ketvirtą Lenkijos padalinimą".

Sovietų valdžia ir lenkų vyriausybė Londone buvo sutikusios nekelti sienų klausimo iki karo pabaigos. Lenkai nematė reikalo jo kelti dėlto, kad jie manė, jogei jiems turės grįžti visos tos žemės, kurias jie valdė prieš karą. O Stalinas, darydamas su lenkais sutartį (1941 m. liepos mėnesį), nestatė Lenkijai jokių teritorinių sąlygų. Tada, mat, sovietų Raudonajai armijai sekėsi nekaip; vokiečiai vijo ją į rytus, ir Maskva, norėdama gauti anglų ir amerikonų pagalbą, bijojo pradėti kokius nors ginčus su anglų sąjungininkais lenkais.

Vėliau, kai sovietų padėtis karo fronte šiek-tiek **pasitaisė,** pavykus Raudonajai armijai apginti Leningradą ir Maskvą, sovietų valdžia jau ėmė reikalauti to "kraičio", kurį ji buvo gavusi iš Hitlerio. Molotovo pasikalbėjimuose su Edenu Maskvoje, paskui Molotovo derybose su britų valdžia Londone sovietų valdžia jau reikalavo, kad rytinė Lenkijos pusė, Baltijos kraštai, dalis Suomijos, Besarabija ir Šiaurės Bukovina butų pripažinti SSSR "savastim". Britų valdžia buvo linkusi šitą sovietų reikalavimą pripažinti, bet ji bijojo, **kad bus nepatenkintos tokiu Atlanto čarteriu principų sulaužymu Jungtinės Valstybės,** ir, pagaliau, prezidentui Roosevelt'ui Maskvos pretenzijoms pasipriešinus, Molotovo reikalavimas buvo padėtas į šalį.

Londono ir Washingtono nusistatymas buvo tą Rusijos sienų ir su jomis susijusių teritorijų klausimą palikti nesvarsčius, kol nebus laimėta karas. Maskva su tuo sutiko; lenkų vyriausybė taip pat.

Kodėl gi jisai dabar iškilo?

Sovietų atstovai (ir Maskvos "appeaser'iai" — tokie, kaip ex-ambasadorius Davies) kaltina lenkus, kad jie pirmutiniai sulaužę "tylų susitarimą" nekelti ginčo dėl teritorijų iki karo pabaigos. O lenkai kaltina sovietų valdžią. Kaip matyti iš ambasadoriaus Ciechanowskio laiško, tilpusio pereito penktadienio "Naujienose", lenkai sako, kad viešą ginčą dėl lenkų-sovietų sienos pradėjo **Korneičuk,** užsienio reikalų komisaro padėjėjas, parašydamas Maskvos spaudoje straipsnį, kurį persispausdino ir paskleidė Amerikoje ambasadoriaus Litvinovo informacijos biuletenis.

Tačiau ir lenkų vyriausybės pareigunai dar nepasakė visos tiesos. Tikroji priežastis, kad tas ginčas iškilo aikštėn, yra sovietų užsimojimas paversti **SSSR "piliečiais"** Lenkijos pabėgėlius, gyvenančius sovietų teritorijoje.

Maskva verčia lenkus buti SSSR piliečiais

Apie tai rašo savaitinis žurnalas "Newsweek":

> "Dar ne visi skirtumai tarp Rusijos ir lenkų išėjo aikštėn. Rusijos valdžia kelia pretenziją, kad visi lenkai, kurie dabartiniu laiku yra toje šalyje, esą sovietų piliečiai, nežiurint kur jie gimė, ir verčia juos prieš jų valią išsiimti rusiškus pasus. Ir, išeidama iš šito nusistatymo, Maskva yra užsispyrusi, kad pašalpa, siunčiama lenkams į Rusiją, turi buti skirstoma tarp visų sovietų piliečių. Raudonasis Kryžius, National Catholic Welfare Conference ir privatinės lenkų šelpimo draugijos Britanijoje ir Jungtinėse Valstybėse turi didelių keblumų savo pastangose, kad pašalpa pasiektų tuos, kuriems ji yra siunčiama."

Sovietų Sąjungos teritorijoje yra šimtai tukstančių žmonių, pabėgusių iš Lenkijos nuo vokiečių armijų ir dar, gal but, didesnis skaičius žmonių, kuriuos bolševikai deportavo į SSSR gilumą iš rytinės Lenkijos, kuomet jie buvo ją okupavę (iš bolševikų okupuotos lenkų teritorijos žmonės buvo masėmis deportuojami panašiu budu, kaip iš Lietuvos). Be to, į sovietų rankas pateko daugiau kaip milionas Lenkijos kareivių, kai bolševikai įsiveržė į Lenkiją 1939 m. rugsėjo mėnesį. Pagal sovietų sutartį su Sikorskio vyriausybe, lenkams karo belaisviams ir visiems Lenkijos piliečiams, kuriuos sovietų žvalgyba buvo suareštavusi dėl kokių nors politinių priežasčių, turėjo but suteikta amnestija.

Pasirodo, kad tą milžinišką skaičių (2,000,000 ar daugiau) Lenkijos piliečių Stalinas sumanė "susovietinti". **Jisai įsakė juos urmu paversti "sovietų piliečiais",** o kad butų aiškus įrodymas apie kiekvieną jų, kad jie tikrai patapo SSSR piliečiais, jie yra verčiami išsiimti **sovietų pasus.** Šito fakto akivaizdoje lenkai negalėjo tylėti ir laukti, iki pasibaigs karas.

Kuo pasiremdami sovietai šitą prievartą prieš Lenkijos piliečius vykdo?

Sovietai organizuoja aparatą Lenkijos užkariavimui?

Vienas jų argumentas, matyt, buvo tas, kad žmonės, kurie gyveno teritorijose, **prijungtose prie SSSR,** "automatiškai" patapo SSSR piliečiais — ir tokiais paliko, nežiurint to, kad tas teritorijas paskui užėmė vokiečiai. Šituo pasiremdama, sovietų valdžia padarė "sovietų piliečiais" pabėgėlius iš rytinės Lenkijos.

Bet, sako, apetitas ateina bevalgant. Susovietinę lenkų pabėgėlius iš rytinių teritorijų, bolševikai sumanė paversti "sovietų piliečiais" ir visus kitus lenkus, atsidūrusius SSSR teritorijoje.

Tokiu budu sovietų valdžia, kaip jau žinome, užrašė "sovietų piliečiais" Erlichą ir Alterį, kurie buvo gyvenę **Varšuvoje,** o ne rytinėje Lenkijoje. Ji ėmė versti "sovietų piliečiais", tur but, ir buvusius lenkų armijos karius (o karininkus, atrodo, "likvidavo").

Šitas Lenkijos piliečių **vertimas į sovietų piliečius** buvo svarbiausioji priežastis, kuri iššaukė nesutikimus tarp Sikorskio vyriausybės ir Maskvos. Kokių žinksnių lenkai ėmėsi tam neteisėtam sovietų valdžios darbui sustabdyti, tikrų žinių nėra. Bet buvo girdėti, kad lenkai jau seniai kėlė protestus (kurių Maskva nepaisė) ir kad gen. Sikorskis dėl šito dalyko skundėsi Churchillui ir Rooseveltui. Pastarieji vis patardavo lenkams turėti kantrybės ir laukti.

Bet, pagaliau, susikirtimas tarp lenkų ir Maskvos pasidarė aštrus, kai į užsienio teiravimąsi apie Erlichą ir Alterį, sovietų valdžia atsakė, kad tai esąs sovietų "vidaus reikalas", nes Erlichas ir Alteris esą "sovietų piliečiai", nors jie buvo kilę dargi ne iš rytinės Lenkijos.

Lenkų protestai iššaukė aštrias atakas prieš lenkų vyriausybę sovietų spaudoje. Paskui Maskvoje pradėjo eiti lenkiškas laikraštis **"Wolna Polska"** (Laisvoji Lenkija), kurį redaguoja Wanda Wasilewska, komisaro Korneičuko žmona. Galimas daiktas, kad dabar sovietų valdžia ims organizuoti "lenkų armiją", ištikimą Maskvai, ir sudarys kokią nors kvislingų vyriausybę iš lenkiškų komunistų Maskvoje.

Ryšių nutraukimas su Lenkija leis sovietų valdžiai nesivaržant organizuoti **politinį ir militarinį aparatą Lenkijos pajungimui,** įsiveržus į jos teritoriją, kai tik vokiečiai bus priversti pasitraukti toliau į vakarus. Todėl labai abejotina, ar Londono ir Washingtono tarpininkavimas galės tuos nesutikimus tarp rusų ir lenkų pašalinti.

—v—

Angliakasių Streikas Plečiasi

—v—

Illinois kasyklos visos operuoja

Antradienį, balandžio 27 dieną, dar 50 kasyklų darbininkų išėjo į streiką. Apskaičiuojama, kad šiuo laiku streikuoja 22,200 anglies kasėjų.

Illinois valstijoje yra taipgi svarbus kasyklų distriktai. Čia betgi kol kas visos kasyklos tebeoperuoja. Tačiau Illinois angliakasių unijos viršininkas, Ray Edmundson, jau įspėjo kasyklų savininkus, jogei sutartis, pagal kurią kasyklos yra operuojamos, išsibaigia šį penktadienį naktį, balandžio 30 dieną.

—v—

Telefonų Samdiniams Nekels Algų

—v—

Illinois Bell Telephone kompanijos samdiniai, ofiso darbininkai, reikalavo pakelti jiems algas po $1 savaitei. Reikalavusių pakelti algas samdinių buvo 843. Chicagos apskrities Karo Darbo Taryba atsisakė išpildyti jų reikalavimą. Tačiau kai kuriems kitiems kompanijos samdiniams algos buvo pakeltos nuo $5 iki $14 mėnesiui.

MARTYNAS GUDELIS

BOLIAUS ŠILINIO NUOTYKIAI

ROMANAS IŠ LIETUVIŠKO KAIMO GYVENIMO

(Tęsinys)

III. DALIS

4. NERAMUMAI PASIENYJE

Dėkingas pulko vadas.

Sekančios dienos rytą Bandzevičius su šiliniu jau buvo 9-to pėstininkų pulko vado štabe. Pulkas buvo išmėtytas po visą žaslių apylinkę, o svarbiausios štabo įstaigos buvo Žaslių stotyje ir šalia stoties išmėtytuose namuose.

Pulko raštinėje buvo daug karininkų, kurie laukė eilės raportuoti vadui apie dienos įvykius. Bandzevičius prasiskverbė į vado kambarėlį, ir netrukus vėl išėjo.

—Pulko vadas prašė palaukti, kol atliks reikalus su atvykusiais karininkais, — tarė išėjęs Bandzevičius, ir surado Boliui kėdę pačioje štabo raštinėje.

Nepraėjo nė pusvalandis, visi karininkai buvo išvaikyti ir pulko vadas pakvietė Bandzevičių su Bolium užeiti pas jį. 9-to pulko vadu buvo Ignacas Daškevičius, aukštas augalotas vyras. Žmonės pasakojo, kad jis viename pulko gale atsistojęs, matydavo kitą išrikiuoto pulko galą. Pulkininkas Daškevičius nešiojo hindenburgiškus usus ir darydavo stipraus kariško įspudžio.

—Labai malonu pažinti tamstą, ponas šilini, — tarė pulko vadas.

—Malonu susipažinti su ponu pulkininku.

—Esu girdėjęs apie tamstos nuotykius, užtat dabar įdomu asmeniškai pamatyti, — pridėjo vadas, ir nurodė Boliui kėdę priešai save.

—Tamsta girdėjai apie mane? — paklausė Bolius.

—Taip, Bandzevičius man keliais atvejais pasakojo.

—Pasakojo gera ar bloga?

—Nupasakojo tamstos kovas su kaizerio kareiviais ir, tarp musų bekalbant, su užsilikusiais vokiečiais musų įstaigose.

—Galimas daiktas, kad Bandzevičius nupasakojo daugiau, negu tikrovėje buvo.

—Neteisybės pasakoti aš jam neleidžiu. Kas man kartą sumeluoja arba dalyką išpučia, savo tarnyboje to nelaikau, — pridėjo vadas.

Jurgis Bandzevičius skaitė pareigą atlikęs, Bolių jis atvedė į štabo raštinę, ir rado reikalo pasišalinti.

Bolius atsisėdo nurodyton kėdėn, pulkininkas atsisėdo priešais jį ir tarė:

—Kad neužmirščiau, kaip kartais man atsitinka, pirmiausia noriu tamstai atsidėkoti, ponas šilini.

—Man, už ką? — nustebęs paklausė Bolius.

—Tamsta atsimeni, kai kartą nuvykai į Švenčionėlių dvarą ir nunešei vienai poniai laišką?

—Atsimenu. Ji man įdavė atsakymą.

—Atsakymas buvo man rašytas, — pridėjo pulko vadas.

—Tamta jį gavai?

—Gavau, jis man buvo įteiktas.

—Reiškia, viskas tvarkoje.

—Už šį patarnavimą visą gyvenimą busiu tamstai dėkingas.

—Nežinojau, kad jis butų turėjęs tokios didelės svarbos.

—Kaip gi, juo man pavyko išgelbėti visa mano žemė. Matai, aš čia su lietuviais kariauju, bet visa mano šeimyna, visas mano turtas pasilikęs anoje pusėje. Maniau, kad mums pavyks išvyti lenkus iš Vilniaus krašto, bet musų diplomatai nemokėjo reikalų tinkamai sutvarkyti. Jeigu ne tamstos nuneštas laiškas, tai lenkų teismai butų atėmę visus mano turtus.

Bolius prisiminė Vilniun neštą laišką. Bandzevičius praleido jį per Neries kilpą, bet įdavė laišką nunešti. Laiškas buvo užlipdytas. Bolius tą naktį peršlapo ir laiškus sušlapino. Rykantuose nutarė išsidžiovinti. Neturėdamas ką veikti, nutarė pakeisti sušlapusius vokus. Ta proga pasižiurėjo kai kurių laiškų turinio. Jų tarpe buvo ir pulkininko laiškas. Jis prisimena, kad laiškas buvo rašytas Anelei Daškevičiutei, pulkininko seserei, kuri gyveno dvare šalia Švenčionėlių. Prie laiško pulkininkas pridėjo keletą dokumentų, kuriuose visas teises į turtą ir į žemę jis perleido savo seserei. Dokumente data buvo pernykščių metų. Dokumentą pasirašė Ignac Daszkiewicz. Lietuvoje jis pradžioje buvo Ignacu Daškevičium, vėliau Ignasiu, dar vėliau Ignotu, o galų gale pasiliko Ignu Daškevičium.

Bolius nežinojo kam laiškas priklausė, kai jis jį nešė, bet dabar priešais save jis matė žmogų, kuris bandė per upę perbristi kojų nesušlapęs. Ponas Ignacas Daškevičius padėjo lietuviams vesti kovą, bet dėjo pastangas išgelbėti savo dvarą lenkų pusėj.

Boliui vis delto patiko pulkininkas, nes jis buvo vienintėliu, kuris buvo lietuvių pusėje. Daugumą Lietuvos dvarininkų buvo majorais ir pulkininkais lenkų pusėje. Boliui atrodė, kad ponas Daškevičius ištikimai tarnavo lietuviams.

Pulkininko planas.

Pulko vadas tuojau pradėjo kalbėti su Bolium jam rupimu reikalu.

—Esu girdėjęs apie tamstos drąsą. Žinau, kad tamsta žinai visus kelius ir takelius tarp Vievio, Rykantų ir Semeliškių. Mums reikalingas tamstos patarnavimas.

—Yra ir daugiau žmonių, kurie pažįsta jums rupimas vietas, — atsikalbinėjo Bolius.

—Yra žmonių, kurie jas pažįsta, bet nėra žmogaus, kurie taip gerai jas pažintų, kaip tamsta, ponas šilini, — pasakė pulkininkas.

—Kažin?

—Be jokių abejojimų. Mes čia štabe turim žemėlapius, juose, rodos, nurodyti visi keliai ir takeliai, bet miškuose jais negalime vadovautis. Dienos metu jie mums tinka, bet kai naktį atsiduriame pamiškėje arba miške, tai pasijaučiame kaip aklas kryžkelėj. Musų pulko karininkams teko kelis kartus vykti miškais. Kartais aš juos pasiųsdavau dienos metu apžiurėti reikalingas vietas, bet naktį niekad neišeidavo ten kur jiems budavo įsakyta. Taip atsitinka todėl, kad naktį kiekviena vieta kitaip atrodo negu dienos metu.

—Jųs turite žmonių, kurie ir naktį kelius žino.

(Bus daugiau)

—v—

—v—

PALAIDOJO KARININKĄ BRUNO STERBĮ

LAIDOTUVĖS DIDELĖS. DAUG ŽMONIŲ PALYDĖJO KUNĄ Į KAPINES. GRABNEŠIAI LAIVYNO KARININKAI. GARBĖS PALYDOVAI. LAIDOJANT IŠŠOVĖ TRIS KARTUS SALVĄ.

—v—

Balandžio 16 dieną Jungtinių Valstijų laivyno lėktuvo nelaimėje žuvo Ensign Bruno Sterbis, chicagietis lietuvis, ir dešimt kitų laivyno karininkų. Jo tėvai gyvena adresu 6607 So. Rockwell street, Marquette Parke.

Velionies kunas buvo pargabentas į Chicagą ir pirmadienį, balandžio 26 dieną, palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Iš p. Anthony Petkaus koplyčios, 6812 So. Western ave., kunas buvo nulydėtas ryte, 8:30 valandą, į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią. Čia atlaikytos pamaldos ir pasakytas pamokslas. Po apeigų bažnyčioje kunas išlydėtas į kapines.

Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių. Į kapines važiavo daugiau, negu šimtas automobilių.

Laidotuvėse, tarp kitų, dalyvavo 15 Jungtinių Valstijų Laivyno karininkų. Šeši karininkai nešė grabą, kiti sudarė garbės palydovus. Buvo Amerikos ir Amerikos laivyno vėliavos.

Kapinėse pasakė pamokslą kunigas Petrauskas. Po to nuimtos nuo grabo vėliavos. Jas nuėmė laivyno karininkas ir įteikė velionies tėvams, Aleksui ir Bessie Sterbiams.

Aštuoni karininkai iššovė tris salvas. Laidotuvių apeigos užbaigtos trimitų gaudimu.

Bruno Sterbis augo Chicagoje, Marquette Parke. Čia lankė mokyklą. Vėliau jis lankė Illinois Universitetą. Laivyne gavo Ensign (karininko) rangą. Mirtis ištiko jį 22 metų senumo. Jo brolis ir pp. Alekso ir Bessie Sterbių vienas pasilikęs sunus šiandien tarnauja Jungtinių Valstijų laivyne.

Tarpe kitų žmonių, kaipo organizacija, laidotuvėse dalyvavo daugiau nei šimtas Lietuvių Kareivių Motinų Klubo narių.

— V. P.

—v—

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

A. ✚ A.

JUOZAPAS BARANAUSKAS
gyv. 6842 S. Maplewood Ave.

Mirė balandžio 25 d., 10:30 val. vak., 1943 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Liet., Šiaulių apskr., Naisių kaime.

Amerikoj išgyveno 30 m.

Paliko nuliudę: moteris Ona, po pirmu vyru Brazauskienė, o po tėvais Puidokaitė ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstami Amerikoj. Brazilijoj paliko sesuo Uršulė Survila ir jos šeima. Lietuvoj— 2 seserys: Olesė ir Ona ir brolis Jonas ir jų šeimos.

Priklausė prie Šv. Kazimiero Karalaičio, Švento Vardo ir Apaštolystės Maldos Dr-čių.

Kunas pašarvotas Antano B. Petkaus kopl., 6812 South Western Ave. Laidotuvės įvyks ketv., balandžio 29 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Gimimo Panelės Šv. parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Baranausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka:
Moteris ir Giminės.

Laid. Direkt. Antanas B. Petkus, Tel. GROvehill 0142.

A. ✚ A.

ADOMAS KASPARAVICZ

Mirė balandžio 26 d., 3:30 val. popiet, 1943 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Liet., Šiaulių apskr., Vaiguvos par. Bogužių kaime. Amerikoj išgyveno 39 metus.

Paliko nuliudę: moteris Petronėlę, po tėvais Alejošaitė, sunus Vladislovas, marti Doris, anukas Phillip, švogerka Stanislava Zukienė, jos vyras Jonas, švogeris Pranciškus Alejošius, jo moteris Kotrina ir jų šeimos, 2 pusbroliai ir daug kitų giminių, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie Simono Daukanto ir Garsaus Vardo Lietuvių Draugijos. Kunas pašarvotas namuose, 245 West 46th Place. Laidotuvės įvyks ketvirtad., balandžio 29 dieną, 8:30 val .ryto iš namų į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Adomo Kasparavicz giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka:

Moteris, Sunus, Marti, Anukas, Švogerka, Švogeris ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. John F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

ALENA MASIUKAS

Mirė balandžio 25 dieną, 1:42 val. popiet, 1943 m., sulaukus 27 metų amžiaus, gimus Chicagoje.

Paliko dideliame nuliudime mylimą motiną Katriną, po tėvais Grigaliunaitę, tėvą Povilą, 3 seseris: Katriną Navickienę, jos vyrą Antaną ir jų šeimą, Alfune Kapočienę, jos vyrą Povilą ir jų šeimą, Veroniką Elliott, jos vyrą Cecil ir jų šeimą, 4 brolius Jeskunus—Motiejų, Antaną (U. S. Army), Bronislovą ir Julius, jo moterį Marijoną, krikšto sunų Julius Jeskuną, tetulę Veroniką Rutkauskienę, jos vyrą Jurgį ir jų šeimą ir daug kitų giminių ir draugų.

Priklausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos.

Kunas pašarvotas namuose, 4716 So. Keeler Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, balandžio 29 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Alenos Masiukas giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka:

Motina, Tėvas, Seserys, Švogeriai, Broliai, Brolienė, Krikšto Sunus, Tetulė ir kitos Giminės.

Laid. Direktorius J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

SPORTAS

★

Šiandien "Angelas" bus Dariaus-Girėno svetainėje

—v—

Šiandien bus tikrai nepaprastas įvykis: Dariaus-Girėno legijonierių posto No. 271 rengiamose ristynėse dalyvaus išgarsėjęs "Angelas" (Maurice Tillet). Risis jis su Pete Managoff.

Apie "Angelą" buvo daug rašoma, daug kalbama. Buti ir nebuti dalykai apie jį pasakojami, butent, kad jis esąs baisiausis, tvirčiausis ir dar kitoks žmogus.

Šiandien turėsite progos patys savo akimis pamatyti, koks iš tiesų jis yra ir kaip jis ritasi.

Pamatykite jį, — tatai apsimokės. Tada, kaip sakoma, galėsite ir kitiems apie savo patyrimus papasakoti.

Be to, risis John Holda su Jack Ross ir legijono čempionas John Mason su George Mack.

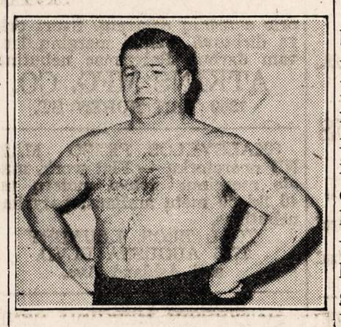

Ristynės prasidės 8:30 val. vakaro. Vieta: Dariaus-Girėno svetainė, 4416 S. Western Ave.

—v—

Bridgeportas

—v—

Šv. Jurgio parapijos svetainėj, bal. 28 d. įvyks taip vadinamas Pergalės Vakaras. Šio vakaro vedėju bus gerb. Kun. J. Prunskis. Dalyvaus keletas šio karo lietuvių kareivių, Dr. Gordan Laing iš U. S. Treasury departamento, vietiniai valdininkai, gerb. teisėjas J. Zuris ir keletas dainininkių. Šiame vakare bus plačiai išaiškinta U. S. War Bonds reikalai. Įžanga visiems nemokama. Jokios kolektos taipgi nebus. Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti.

Korespondentas.

—v—

Brighton Parkiečių Navarauskų Šeimyna Sumažėjo

—v—

Navarauskai seni šios apylinkės gyventojai, kurie prie 43 gatvės ir Washtenaw ave. turi rubų šapą.

Pranas Navarauskas ir jo žmona abu yra geri naujienieičiai ir šiaip plačiai žinomi lietuviai. Jie visur dalyvauja su lietuviais.

Ponia Navarauskienė priklauso moterų organizacijoms, jis pats taipgi labai domisi lietuvių visuomenės judėjimu. Skaito keletą dienraščių, bet Naujienos yra mėgiamiausias laikraštis.

Šiandien jų šeima sumažėjusi. Jų sunus Frank jau antrus metus kariauja su priešu, budamas Dėdės Samo armijoje; duktė apsivedė su kareiviu ir gyvena Kalifornijoje su savo vyru.

Navarauskai yra kilę iš stebuklingos žemaičių žemės. Jie ne tik yra geri tėvynainiai savo Žemaitijos kampo, bet ir visos Lietuvos.

Navarauskas buvo Lietuvoje geras siuvėjas, toks jis yra ir čia. — R. Š.

Garsinkitės "N-nose"

LAIKINAS SUDIE IR AČIU CHICAGIEČIAMS

Rašo K. J. SEMAŠKA

Aš su šeima Chicagoje išgyvenau virš 22-jų metų, ir nebutų reikę apleisti ją, jeigu ne šis karas. Tiesa, ne taip toli išvažiavom, tik į Detroit, Mich.; streamlainu važiavimas užima penkias valandas laiko. Čia apsigyvenom pas savo dukterį Alfredą ir žentą Lloyd, antrašu 6321 Radnor. Kaip visi žinom, vedę vyrukai be šeimos yra imami karo tarnybon, taip bus ir su musų žentu. Tai toks jau laikotarpis, kada visi turi vienas kitą gelbėti ir padėti kuo kas galim.

Ačiu SLA. 6-to Apskričio Veikėjams-veikėjoms

Arčiausiai kontakte man teko darbuotis tai SLA. 6-tam apskrity ir su jo žymiais veikėjais-jomis Chicagos ir apylinkių kuopų. Kadangi 6-tas apskritys susideda iš virš 20-ties kuopų, o kiekviena SLA. kuopa siunčia pusėtiną skaitlių atstovų, tai apskričio suvažiavimai buna labai skaitlingi ir reikšmingi visuomeniniame gyvenime.

SLA. 6-tas Apskritys yra labai daug svarbių tarimų pravedęs, daug rezoliucijų priėmęs Lietuvos reikalais, taipgi ir finansiniai parėmęs kiekvieną rimtą patriotinį reikalą. Todėl ir toliau budamas nuo apskričio ir veikėjų aš prašau visus laikytis išvien ir darbuotis ne tik Lietuvos ir lietuvybės palaikymui, bet kartu visomis išgalėmis padėti musų Amerikos Valdžiai ir Jungtinėms Tautoms laimėti šį karą.

Dar kitas pažymėtinas vaidmuo 6-tam Apskrity gyvuoja, tai draugiška santaika tarpe visų musų srovių ir veikėjų. Tas gal yra dėl to, kad atstovais buna rinktiniausi veikėjai kolionijose, kuriems ne tuščias ginčas rupi, bet organizacija ir svarbus visuomenės reikalai. Man teko buti prie suorganizavimo ir įkurimo SLA. 6-to Apskričio ir sekretoriavau, su trumpa pertrauka, iki apleidau Chicagą. Todėl čia visko po biskelį norėjau priminti, nes budamas sekretorium, aš turėjau malonumo plačiai susipažinti su veikėjais, kurie visi kartu dirbom per tiek daug metų.

Be to, man teko darbuotis SLA. 226-toj kuopoj, čia dalyvavau poroje SLA. vajų ir prirašiau nemažą skaitlių naujų narių. Taipgi toje kuopoje išbuvau aštuonis metus iždininku. Dėl persikraustymo į South Saidę aš persikėliau į SLA. 260-tą kuopą, Marquette Parke. Šioje kuopoje neteko daug dirbti, tik šiais metais likau išrinktas vice-pirm. ir korespondentu; kas reikėjo, tą atlikau.

Išleistuvės

Išvykti į Detroitą mes turėjom paskubomis ir viešai niekam nepranešėm. SLA. 260-tos susirinkime, balandžio 11 d., pranešiau apie tai, nekurie buvo nustebę. Po susirinkimo, Mr. ir Mrs. Waitek man sako, girdi, mes tau duosim lift, bet pp. Waitekai nusivežė pas p. K. Mačiuką, žinomą Real Estate Broker, ir gražaus taverno užlaikytoją. Na, čia prasidėjo vaišės; žiurim, tuoj atvyksta tos kuopos veikėjai-jos: Mrs. Vinckus, p. Ribokas, pp. Puzauskai-Bennett, Mrs. Zalapukienė, Mrs. M. Strankauskienė, p. Urbonas ir keletas kitų. Praleidom apie porą valandų smagaus laiko. Už tas vaišes tariu širdingą ačiu viršminėtiems draugams.

Tą pačią dieną, apie 5-tą val. po pietų, mano rezidencijoje buvo šaukiamas SLA. 6-to Apskričio Valdybos posėdis paskirimui apskričio laikino sekretoriaus. Žinoma, pp. Waitekai čia davė man lift: atvykę, radom visą apskričio valdybą ką tik pradėjusią posėdžiauti. Bet mano kolegos ne tuščiom atvažiavo, turėta "Old Taylor" ir užtektinai alučio.

Apskričio Valdybos posėdis buvo pilnas. Dalyvavo Dr. A. Montvidas, Laucaitis, A. Zalatorius, Semaška, K. Deveikis, L. Laurutanas, K. Čepukas ir Tribičius. Ką valdyba nutarė, apie tai praneš laikinas sekretorius p. K. Čepukas. Taigi ir jums, kolegos, tariu ačiu už glaudų kooperavimą ir gerus linkėjimus.

Vienu bendru žodžiu tariu visiems laikiną sudie ir ačiu.

— K. J. S.,
6321 Radnor, Detroit, Mich.

P. S. — Daug labųjų "Naujienų" štabui; biskį toliau gyvenu, bet "Naujienos" ateina gerai.

—v—

Įspėjo, Kad Reikia Prižiurėti Padangas

—v—

William M. Jeffers, J.V. gumos direktorius, pirmadienį kalbėdamas pareiškė, kad valdžia laikosi tos nuomonės, jogei Amerikos gyventojai turi važinėti automobiliais. Tuo tikslu skiriama automobilistams daugiau padangų ir leidžiama daugiau gasolino vartoti. Tačiau tai nereiškia, kad gumos krizė šaly yra visai pašalinta. Automobilistai, norėdami naudotis savo mašinomis, privalo rupestingai prižiurėti padangas ir jų negadinti neatsargiu važiavimu.

—v—

Moterims Gydyti Vėžio Ligą Klinika

—v—

Į ateinančias keletą savaičių Chicagoje numatyta atidaryti kliniką, kurios tikslas bus apsaugoti moteris nuo susirgimo vėžio liga. Taip praneša ponia Arthur L. Edison, viršininkė organizacijos vardu American Society for the Control of Cancer.

Klinikos patalpos businčios Moterų ir Vaikų Ligoninėje adresu 1600 West Maypole ave.

—v—

Gavo Medalį Lakunas Lietuviška Pavarde

—v—

Du chicagiečiai lakunai gavo Distinguished Flying Cross medalį. Vieno jų pavardė panaši lietuviškoms pavardėms. Jis yra kapitonas James G. Kandaras, 6949 Indiana avenue. Kitas gavęs medalį karininkas yra kapitonas Reynold A. Soukup, 4335 West 21st street.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. — **Telefonas GROVEHILL 0142**
1410 S. 50th Ave. — **Cicero, Illinois Telefonas CICERO 2109**
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.)
Su POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — **710 WEST 18th STREET**
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET — **Phone YARDS 0781**

MAŽEIKA — **EVANAUSKAS**
3319 LITUANICA AVENUE — **Phones YARDS 1138—1139**

LACHAWICZ IR SUNŲS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET — **Tel. PULLMAN 1270**
2314 WEST 23rd PLACE — **Phone CANAL 2515**

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE — **Phone PULLMAN 9661**

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — **Phone YARDS 4908**

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. — **Phone LAFAYETTE 3572**

$6,779,598 Raudonajam Kryžiui

—v—

Antradienį, lapkričio 27 dieną, jau buvo Chicagoje sukelta Amerikos Raudonajam Kryžiui $6,779,598. Pranešama, kad didžiausią paskirą dalį aukų, kaipo tam tikras klodas, kaip grupė žmonių, yra dovanoję Raudonajam Kryžiui darbininkai.

Viso Chicagos kvota siekia $8,750,000. Sukelta $6,779,598, taigi jau sukelta 77 nuošimčiai pageidaujamos kvotos.

—v—

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1942 Metams

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1943 METAMS: Joe Balchunas—pirm., 3200 South Lowe Ave.; St. Staneviče—vice-pirm., 858 W. 33rd St.; A. Kaulakis—nut. rašt., 3261 So. Halsted St., tel. Victory 0399 arba Yards 0123; F. Kasper—fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; J. Rachunas—iždininkas, 3137 So. Halsted St.; Z. Grigonis—kontr. rašt.; J. Raceviče—ižd. globėjas; K. Valaitis—ligonių prižiurėtojas; Dr. J. P. Poška—daktaras-kvotėjas, 3133 South Halsted St.; L. Jucius—maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 12 val. dieną, Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 metų iki 45 metų, vyrai ir moterys.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS valdyba 1943 metams: Pirm. V. Kriščiunas, 9120 Douphen ave.; pirm. pagelb. J. Raceviče, 3144 S. Lituanica ave.; nut. rašt. P. Killis, 3347 S. Lituanica ave.; fin. rašt. A. Kaulakis, 3261 S. Halsted St.;ižd. A. J. Zalatoris, 6159 So. Artesian ave. Grovehill 0765; iždo glob. J. Malinauskas; kontrol. rašt. Iz. Masaitis; knygų prižiur. A. Vilkis, 831 W. 33rd St.; sergančių narių lankytojas K. Valaitis, 3037 S. Union ave.; maršalka K. Valaitis; Draugijos dakt. kvotėjas Dr. J. P. Poška, 3133 S. Halsted St. Tel. Victory 3687. Atstovas į Liet. Chicago Community Cent. P. Killis. Susirinkimus laiko kiekvieną mėnesį pirmą sekmadienį 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St.

VALDYBA LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 15-to WARDO dėl 1943 metų: Pirmininkas Floyd J. Dowiat, 5945 S. Albany ave.; vice-pirm. Joe Ragauskas, 3108 West 54th St.,; nut. sekr. J. Tarvid, 5931 S. Albany ave.; finansų sek. Paulinas Ragauskas, 3108 W. 54th St.; kasierius Louis Antanavič, 5800 S. Albany ave.; 1-ma kasos globėja Mrs. Dora Petrol, 5945 S. Albany ave.; 2-ra kasos globėja Helena Dapser, 6104 S. Wastenaw ave.; advokatas Chas Zekas, 7019 S. Artesian St.; korespondentas Anthony Planey, 6420 S. Albany ave.; maršalka Alex Dulcis, 6406 S. Campbell ave.

LIETUVIŠKA TEATRALIŠKA DRSTĖ RUTOS No. 1 VALDYBA 1943 METAMS: F. Aušra—pirmininkas, 3949 So. Artesian Ave.; A. Metrauskas—pirm. pagelb., 3303 So. Halsted St.; F. Zukauskas—nut. rašt., 3515 So. Lituanica Ave.; A. Alejunienė—finansų rašt., 3429 S. Union Ave., tel. Yards 2054; M. Kairis—kontrolės rašt., 3530 So. Union Ave.; E. Tamson—kasos globėja, 3139 So. Emerald Ave.; J. Yuškėnas—kasierius, 2547 W. 45th St.; T. Šalkauskas—ligonių apiekunas, 2514 W. 70th St.; T. Seletskis—durų maršalka, 3935 S. Talman Ave.

—v—

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
SEKRETORIUS.

NUIMTA KAINŲ KONTROLĖ KAI KURIOMS REIKMENĖMS IR PATARNAVIMAMS

Kainų Administracija Washingtone paskelbė, kad nuimama kainų kontrolė kai kurioms reikmenėms. Tai esančios tokios reikmenės, kurios bendrai neturės įtakos į kilimą ar puolimą pragyvenimo kaštų. Žemiau paduodamas sąrašas reikmenių, kurioms kainų kontrolė nuimama:

Tie and shoe racks, pin cushions, shoe horns, wigs and toupees, comforter grippers, comb cleaners, bookends, portable door stops and paper weights, mirror table plateaus (decorative pieces for dining room tables), beverage coasters, dinner bells and chimes, figurines and ornamental statuary, wood carved figures and animals; novelty table centerpieces and decorations, including artificial flower centerpieces, glass flowers, artificial fruit and place-card holders; novelties made of butterfly wings, sea shells and gourds; novelty wall plaques, masks and decorations; music boxes and bird houses.

Floor-sweeping compounds, sphagnum (a variety of moss), florists' foliage, decorative and trimming products, cathedral glass, wrought iron fences, wrought balustrades, lightning rods, weathervanes, cast-iron cornices, steel or iron marquees, ornamental iron brackets, sesame meal, whole crab and shrimp meal, ground peanut hay.

Bet ne tik reikmenių kainos yra kontroliuojamos Amerikoje. Kontrole kainų buvo įvesta daugeliui patarnavimų. Šių patarnavimų kainos kontrolė dabar nuimama:

Lubrication, maintenance, painting, rental, repair, storage, washing or other servicing of aircraft; air raid precautionary services dealing with buildings or parts thereof; carpentry repairs (shopwork only); rental of costumes and dress suits; maintenance, rental or repair of public address systems; maintenance, painting or repair of signs; remodeling, rental or repair of guns and other sporting goods.

CICERO POLICIJOS VIRŠININKAS PAŠALINTAS IŠ VIETOS

Cicero miesto taryba pirmadienio vakare pašalino iš vietos policijos viršininką Theodore L. Svobodą. Nutarimas pašalinti policijos viršininką buvo padarytas posėdy, kuris laikytas uždarytomis durimis.

Aiškinama, kad policijos viršininkas buvęs pašalintas ryšium su paplitusiu gembleriavimu mieste.

Svobodos karjera, kaipo Cicero policijos viršininko, yra itin įvairi. Jisai praeity buvo kaltinamas nusižengimu blaivybės įstatymui. Jis yra buvęs praeity policijos viršininku ir rezignavęs iš tos vietos. Pagaliau jis buvo paskirtas viršininku vėl 1935 metais, o praėjusį pirmadienį vėl pašalintas.

Svobodos vieton, kaip Cicero policijos viršininkas, yra paskirtas kap. Martin Wojciechowski.

MANIAKAS SUMUŠĖ DVI MERGAITES

APIPLĖŠĖ MOTERIŠKĘ, IŠGĄSDINO DAUGIAU MOTERŲ NORTH SIDĖJE

Nedidelio ugio, juodais plaukais, apie 30 metų senumo maniakas užpuolė pirmadienį aštuonias mergaites ir dvi moteris North West Sidėje.

Jisai atlankė namus apylinkėje Chicago ir Fullerton aves., Western avenue ir Humboldt Park.

Sunkiausia sužeistos buvo mergaitės Mary D'Angelo 13 metų ir jos sesuo Claudia 15 metų, 872 North Sacramento boulevard. Mergaitės buvo vienos namie, kai maniakas įsipiršo vidun. Jisai užgavo jas plaktuku ir įvarė į drabužinę. Kiek vėliau mergaitės pravėrė drabužinės duris. Maniako namuose jau nebebuvo. Mergaitės kruvinos nubėgo pas kaimynus. Kaimynai nugabeno jas į ligoninę.

Kitoj vietoje tas pats asmuo atlankė ponios Concetta Conroy namus adresu 1837 No. California avenue. Čia jis pavogė daimantinį žiedą vertės $100, medalioną vertės $10 ir kartoną cigaretų. Name tuo laiku buvo tik ponios Conroy sunus, septynių metų bernaitis.

Dvi mergaitės, Maxine Gerber 12 metų, 1508 N. Washtenaw, ir Mary Miller 12 metų, 1327 N. Rockwell st., papasakojo policijai, kaip joms pasitaikė sutikti maniaką. Jos buvo šalygatvy prie Gerberių namų. Vyras paprašė padėti jam surasti piniginę, kuri iškrito iš jo kišenės. Mergaitės pradėjo ieškotis piniginės, tačiau jos nerado, ba ji ir nebuvo numesta. Tuomet vyras tarė, kad tur but praeivis įspyrė ją į namų sklepą per langelį prie šalygatvio.

Mergaitės ir tas vyras įėjo į sklepą. Ten jis nutvėrė vieną iš mergaičių. Kita suriko. Maniakas paleido nutvertą mergaitę ir pabėgo.

Tas pats maniakas atlankė ponios Sarah Wolowicki namus adresu 1115 N. Campbell ave. Jis pasisakė esąs sveikatos inspektorius. Moteris įleido jį vidun. Čia jis užpuolė moteriškę. Tai atsitiko prieš savaitę. Ponios Wolowicki namus jis atlankė ir pereitą pirmadienį, balandžio 26 d., bet moteris pažino jį ir neįleido vidun.

P-nios Tillie Spunder namų lange buvo įdėta iškaba, kad parenduojamas garažas. Maniakas pasisakė, kad jis nori pamatyti jį. Garaže jis nutvėrė moterį. Kai ši sukliko, piktadarys pabėgo.

Dar vėliau popiet pirmadienį maniakas atlankė namus ponios Harry Stone, 1405 No. Rockwell street. Moteriškei betgi nepažįstamas vyras pasirodė abejotinas. Ir čia jis pasisakė esąs inspektorius, tačiau vidun nebuvo įleistas.

Namuose adresu 1016 N. California maniakas išgąsdino dvi mergaites, Margie Kellog 12 metų ir Betty Rahtz 10 metų. Jis grasino joms plaktuku ir peiliu. Po tos jis atlankė namus adresu 2775 Henry court. Jis čia užtiko Robertą Martenson 14 metų. Mergaitė buvo viena namie. Jis perskrodė jos ranką peiliu.

Policija ieško piktadario.

—v—

7 Centų Fėro Sprendimo Laukiama

—v—

Šiandien chicagiečiai moka 8 centus gatvėkario fėrui. Tačiau leidimas pakelti fėro kainą nuo 7 iki 8 centų buvo duotas tik laikinai.

Pastaruoju laiku Chicagos gatvėkarių kompanija pareikalavo, kad Illinois Commerce Commission nustatytų patvarią 8 centų fėro kainą.

Antrą vertus, Chicagos miesto ir Kainų Administracijos Ofiso advokatai reikalavo, kad septynių centų fėras butų sugrąžintas atgal.

Argumentai jau pasibaigė. Dabar laukiama Illinois Commerce Commission sprendimo. Ji turės išnešti sprendimą į septynias dienas. Gal sprendimą Komercijos Komisija paskelbs anksčiau, bet ji turi paskelbti ne vėliau, kaip į 7 dienas.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

NAMAI FARMOS
Kas nori greitai parduoti, pigiai pirkti turime visokių bargenų ,namų ir farmų, mažų ir didelių, galima pigiai pirkti su mažais įmokėjimais. Taipgi ir visokių mainų.
4038 ARCHER AVE.
Klauskite CHARLES SUROMSKIS dėl susitarimo PROspect 1111, po 8 val. vakarais YARDS 0140.

SOUTH SIDE
2 akrų juodžemis, 7 kambarių namas, karštu vandeniu šildomas, 2 karų garažas. Sodas obelų ir vyšnių. Kaina $5500.00
2 aukštų medinis namas, apkaltas su brick saiding. Viskas atnaujinta.
2 po 4 kambarius ir daug kitų bargenų. Kas ką turite mainyti.
Z. S. MICKEVIČIA,
2506 West 59th Street.
Tel. REPUBLIC 7731.

PARDAVIMUI 2 FLATŲ medinis namas, 6 kambariai kiekviename flate. Plytų pagrindas. Kaina greitam pardavimui $2750. Šaukite: BOULEVARD 8362.

PAAUKOJA 6 KAMBARIŲ REZIDENCIJĄ: didelis living room, fireplace, dvigubas lotas, arti transportacija, mokyklos, bažnyčios. A1 stovyje, naujas furnasas, naujai išdekoruota, garažas. $6900. Savininkas 8923 Grant Avenue, Brookfield, Ill.

3—KRAUTUVIŲ NAMAS pardavimui South Sidėj, karštu vandeniu šildomas, gražioj apylinkėj, galima mainyti į apartmento namą arba Michigan ukio. P. W., 724 W. 31st St.

ŠITIE ŽMONĖS NORI PARDUOTI NAMUS:
Mažas namukas — $3500. Gal ir pigiau.
2 po 5 kamb. $6000. Gal ir pigiau
2 po 6 kamb. murinis $10,000.
Bungalow — 6 kambarių.
Bungalow — 5 kambarių.
1 akeris žemės ir 5 kamb. namas, $4200.
2442 West 63rd St.
S. MARKUNAS
Prospect 9000

KAM MOKĖTI RENDĄ?
3½ murinis apartmentų budinkas pats save išmokės. $250 mėnesinių įplaukų. Galima gyventi vienam apartmente. ½ bloko iki Lincoln Belmont. $6500 nupirks.
1640 Melrose. WELlington 1146.

TURI PARDUOTI
—Padarykite pasiulą
šešių kambariai ir pusryčių kamb., 1½ maudynės, tile virtuvė ir maudynė; 2 karų garažas, 2427 Burr Oak Avenue, Riverside. Tel. Elmwood Park 2400.

2 AUKŠTŲ MURINIS namas, 4 flatai. $70 į mėnesį rendos; tik $1,000 cash reikia. Parduoda savininkas. VIRGINIA 1141.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

Wisconsin
240 AKRŲ FARMA — smiltinga žemė. Moderniškas namas, 11 kambarių, kaip nauja. Šaltinio vanduo, elektrikos šviesa, barnės, mašinerija, daug vertingo miško. Vyras mirė, turiu greit parduoti. Mrs. August Hatfield, Glidden, Wisconsin.

LOANS
Paskolos

1-MŲ MORGIČIŲ PASKOLOS
$800 iki $10,000
DUODAMOS UŽ 4% PALUKANŲ.
Gaukite dovanai apskaičiavimą
JOHN O. SYKORA
2411 SO. 52nd AVENUE
Phone CICERO 453.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MOTERŲ
DIRBTI
MODERNIŠKOJ
ĮMONĖJE
GERA MOKESTIS, SU REGULIARIU LAIPSNIŠKU ALGOS PAKĖLIMU.
MALONUS DARBAS
PAKUOTI SALDAINIUS DĖL KARIUOMENĖJ TARNAUJANČIŲ VYRŲ IR MOTERŲ.
SALDAINIŲ PAKAVIMO DARBAS YRA NUOLATINIS PILNO LAIKO DARBAS.
NEMOKAMAI UNIFORMOS—PRIVATI SPINTA — PASILSIO PERTRAUKOS — VIRŠIJANČIOS SANITARIŠKUMO SĄLYGOS.
GERAI PAGAMINTAS MAISTAS ČIA GALIMA GAUTI.
10% BONUS UŽ NAKTŲ DARBĄ
JEIGŲ JŲS NORĖSITE—
4 AR 8 VALANDOS
GERIAUSIA TRANSPORTACIJA, TIK 1 BLOKAS NUO GATVĖKARIO IKI "L"
E. J. BRACH & SONS
Employment Office yra
4059 Milwaukee Ave.
Atidara nuo 9:00 ryto iki 5:30 val. popiet kasdien.
Antradienį, Ketvirtadienį ir Šeštad. —vakarais iki 10:00 val.

MOTERŲ ir MERGINŲ
Dirbti kaipo
MĖSOS TRIMERIAI IR KENAVIMO SKYRIUJE
PASTOVUS DARBAS GERA MOKESTIS
AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

MERGINŲ
Pakuoti kepyklos prekes, patyrimas nebutinas, bet tos, kurios nori dirbti kreipkitės. 40 valandų į savaitę ir viršlaikis. ILLINOIS BAKING CO., 2230 S. UNION. 2-as aukštas.

OPERATORKŲ
Patyrusių prie single needle mašinų. Skalbiamos suknelės, dienų ar naktų pakaitos. Aukštos šmotų darbo ratos ir bonus'ai. Nuolat darbas. MODEL GARMENT CO., 231 So. Green St.

PATYRUSIŲ VEITERKŲ. Gera mokestis ir tipsai; nereikia dirbti nedėldieniais. VICTORIA RESTAURANT, 533 N. Wells St.

MERGINŲ 18—30
Dieninis keplyklos darbas. Viršlaikis. MAYFLOWER DOUGNUT CORP. 1933 So. Halsted. 6 aukštas.

Gera vieta dėl moteries
PROSINTOJOS
• ŠILKO FINIŠERKŲ
• TAIPGI PLEATERS
VALET SHOP
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD.

REIKALINGA PUSAMŽĖ MOTERIS prie namų darbo. Gera mokestis. Trumpos valandos.
4706 SO. WESTERN,
Ben Dirmeikis,
Tel. VIRGINIA 3671.

MERGINŲ
Turi atrodyti gražiai, prie maisto pakelių darbo. 47c pradžiai. Malonus darbas. 621 W. Randolph.

PATYRUSIŲ OPERATORKŲ
Draperies, chenille spreads, rugs. Nuolat darbas, trumpos valandos. GERA MOKESTIS.
UNIVERSAL DRAPERY CO.,
913 W. ROOSEVELT ROAD.
Tel. SEELEY 7971.

PASTOVŲS DARBAI
VYRAMS. DIRBTUVĖS VIDUJE DARBAS. ATSIŠAUKITE
WARFIELD CHOCOLATE DIV.
536 W. CERMAK ROAD.

MOTERS PRIŽIURĖJIMUI 2½ metų kudikį. Motina dirba. Mažas apartmentas. Gera mokestis. Buti. Šaukite REGent 8686.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

DIRBTUVEI REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ NUOLAT DARBAS
Vietos yra 3 šiftams toms, kurios yra patyrę prie mašinų. Dienomis gali dirbti tik tos, kurios neturi patyrimo prie mašinų.
Atsišaukite:
1644 N. HONORE STREET
2-tras aukštas.

FOUNTAIN GIRLS, nuolat darbas. $24 į savaitę pradžiai, įskaitant valgį, uniformas. 8—5, Subatoj nuo 8—3. Nėra sekmadienių nė šventadienių darbo. 30 N. La Salle St. Lobby.

REIKIA MERGINŲ PUSIAU RAŠTINĖS, PUSIAU DIRBTUVĖS DARBUI.
VALANDOS NUO: 8:50 IKI 5, Subatomis iki 1. $20 į savaitę; patyrimas nebutinas.
PARKER PEN CO.,
202 SO. STATE STREET,
5-tas aukštas.

MERGINŲ — MOTERŲ
Bulvėms skusti, kariškos produkcijos įmonėje. 40 valandų į savaitę, laikas ir pusė už viršlaikį. Atsišaukite 3117 W. 47th St.

OPERATORKŲ PRIE SIUVAMŲ MAŠINŲ
AUKŠČIAUSIA UNIJINĖ MOKESTIS
prie skurinių džiaketų. Švari oringa dirbtuvė. Taipgi merginų lengvam darbui. Patyrimas nebutinas.
ATKINS MFG. CO.
1250 VAN BUREN ST.

SKALBYKLOS PRESO MAŠINŲ operatorkų — Flat work, mangle merginų; taipgi moterų nuo 40 iki 50 metų amžiaus; patyrimas nebutinas.
TOLL BROS. LAUNDRY
1725 AUGUSTA BLVD.
arti Ashland Ave.

PATYRUSIU MERGINU BENDRAM RAŠTINĖS DARBUI. Gera mokestis. nuolat darbas. ARMANDO TAILORS, 35 West Jackson, Kambarys 46.

FINIŠERKŲ IR RANKINIŲ SIUVĖJŲ.
WAAC uniformos, džiaketai. Gera transportacija. Geriausios darbo sąlygos. Nuolat darbas. Gera mokestis. CHARLES HYMEN DRESSES INC. 237 S. MARKET ST.

REIKIA PATYRUSIU OPERATORKU PRIE JĖGOS SIUVAMŲ MAŠINŲ.
TABIN PICKER and CO.,
TURI VIETOS APRIBOTAM SKAIČIUI OPERATORKŲ, IR NORI PADAUGINTI SAVO DARBININKIŲ SKAIČIŲ.
KREIPKITĖS
4119 BELMONT AVENUE.

Naktinių Janitorkų
Lenkvas darbas, 6 valandos kas naktį. 6 naktys į savaitę. Gera mokestis. Nuolat darbas. Praneškite Mr. Wright kai 5:30 val. popiet.
221 NORTH LA SALLE.

—v—

DRY CLEANERS
Moderniški valymo įrengimai. Labai gera mokestis, gera ateitis ir nuolatinis darbas.
SUN RAY CREANERS,
2324 W. Madison St.

MERGINŲ-MOTERŲ
18—45 VYNIOTI IR PAKUOTI COOKIES DIDELĖJ VIETINĖJ KEPYKLOJE.
Patyrimas nebutinas, nuolat darbai. 40 valandų į savaitę, Plus—laikas ir pusė už viršlaikį. Pradžiai mokestis 45c. į valandą, pakeliant iki 60c. valandai. Atsišaukite Warehouse Employment Office.
NATIONAL TEA COMPANY
1000 N. CROSBY

—v—

ASSEMBLERS IR PUNCH PRESS OPERATORKU
Nesenesnių kaip 50 metų amžiaus, prie reikalingų karo produkcijai darbų.
NORLIPP COMPANY
556 W. Congress St.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

PALIŠIUOTOJŲ IR LENGVAM DIRBTUVĖS DARBUI
VYRŲ IR MOTERŲ
Galima uždirbti gerą algą.
Dienų ir naktų pakaitos.
40 valandų į savaitę.
Viršlaikis.
100% WAR WORK
GRAND SHEET METAL WORKS
2501 W. 24th STREET

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA VYRŲ
Fiziškai stiprių prie Aluminijaus liejimo
ŠTAI KUR PROGA VYRAMS NUO 38 M. IR SENESNIEMS
PAGELBĖTI KARO PASTANGOMS IR KARTU UŽDIRBTI TIKRAI GERUS PINIGUS.
ATEIKITE!
ADVANCE ALUMINUM CASTING CORP.
2742 W. 36th Place.

DARBININKŲ
72½c į valandą
Laikas ir pusė už viršlaikį
APMOKAMOS ATOSTOGOS.
Senioriteto teisės, apdrauda ir kitokia pašalpa. Nuolatinis darbas kariuomenės maisto industrijoj. Gatvekarių ir eleveiterių transportacija.
AGAR PACKING PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

VYRŲ
reikia vyrų faundrės darbams. Pradžioj darbas kaip paprastų darbininkų, bet reikės išmokti furnasą prižiurėti.
100%
DEFENSE PLANT
GERA MOKESTIS
Aplikacijos priimamos pirmadienį iki šeštadienio nuo 8:30 val. ryto iki 4 val. popiet. Antradienį ir ketvirtadienį vakarais iki 7 val. Sekmadienį iki 1 val. popiet.
REVERE COPPER & BRASS, INC.
Ordnance Division.
6630 W. FULLERTON AVE.

VAIKINŲ — VYRŲ BUTINIAUSIOJ INDUSTRIJOJ
• PATYRIMAS NEBUTINAS.
• NUOLATINIS DARBAS
• PROGA IŠMOKTI DARBA DĖL VISO SAVO GYVENIMO
CHIPPEWA-ARROW PAPER CO.
CORRUGATED BOX MANUFACTURERS
2637 West Polk St.

REIKALINGAS PATYRĘS bučerys. Geras darbas geram žmogui. Trumpos valandos. Pastovus darbas. Gera alga. Atsišaukite greitai. 2958 So. Lowe Ave.

Vyrų ir Vaikinų
Bendras dirbtuvės darbas. 40 valandu į savaite. Truputis viršlaikio NATIONAL SODA STRAW CO., 2230 SO. UNION. 2 aukštas.

REIKALINGAS BARTENDERIS, patyręs. Geros valandos. Gera mokestis. Atsišaukite 3800 Armitage Avenue.

PUNCH PRESS OPERATORIŲ
Patyrusių. 100% War Work, moderniškoj dirbtuvėje. 48 valandos į savaitę minimum. Geras uždarbis. Atsineškite savo pilietybės popierius. Atsišaukit JAMES METAL PRODUCTS CO., INC., 2929 NO. OAKLEY.

• MOLDERS, • CHIPPERS.
• GRINDERS, • COREMAKERS
IR DARBININKŲ
Vyrų ir moterų
Defense dirbtuvė,
Dienų ir naktų šiftai.
Employment office atidaras nuo 7:30 val. ryto iki 5 p. p. įskaitant šeštadienius.
THE WESTERN FOUNDRY CO.,
3634 SO. KEDZIE AVENUE

VAIKINŲ, PATYRIMAS nebutinas. Mokytis darbo fotografijų dirbtuvėje. HORNE COPYING CO., 113 S. Jefferson St. arti Adams.

REIKIA KEPĖJO
Duona, pyragaičiai. Noulat darbas. 937 W. 87th Street.

REIKALINGAS ANTRARANKIS duonkepis, nuolatinis darbas, gera mokestis. 738 West 31st St. STAR BAKERY.

PATYRUSIŲ KRIAUČIŲ, visokis darbas, custom kautai. 35 W. JACKSON, Kambarys 46.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGI UPHOLSTERIAI, $1.20 į valandą. Taipgi Springers.
FABRIC SERVICE,
1400 ADAMS ST.

KALVIO PAGELBININKŲ
CUPOLA PAGELBININKŲ
ir DIRBTUVEI DARBININKŲ
šaukite VAN BUREN 4682
nuo 7 val. iki 9 vakaro

OPERATORIŲ, TURINČIŲ DIRBTUVĖS patyrimo prie siuvimo. Lengvas ir nuolatinis darbas. Defense Work, geras uždarbis.
MART-MILLS, 208 W. Kinzie St.

Bus Boys ir Porterių
HOUSEMEN, VALYTOJŲ, LENGVAS DARBAS
Atsišaukite į Timekeepers' Office
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD

REIKIA VIDUTINIO AMŽIAUS VYRŲ
GERAI APMOKAMI DARBAI, PATYRIMAS NEBUTINAS.
Geriausia proga prasisiekti toliau.
100% KARIŠKA PRODUKCIJA
2743 WEST 36th PLACE

BENDRAM DIRBTUVĖS DARBUI Turi buti tik laisvi nuo drafto vyrai. 48 valandų savaitė. Laikas ir pusė viršlaikis viršs 40 valandų. SULLIVAN NOLAN ADVERTISING CO., 527 W. Chicago Ave.

PATYRUSIŲ RAKANDŲ FINIŠERIŲ
GERA MOKESTIS
NUOLAT DARBAS.
Atsišaukite
1501 SO. PEORIA ST.
MR. DUBIN.

JANITORIAUS
Reikalingas atsakomingas janitorius, nuolatinis darbas, geros sąlygos, dienomis, gera mokestis.
Y. M. C. A.
3210 Arthington St.
Matykite MR. DAVIS.

REIKIA VYRŲ
DĖL IŠKROVIMO KARŲ SHIPPING DEPARTAMENTE
THOMSON & TAYLOR DIV.
536 W. CERMAK ROAD.

JANITORIŲ
Senesnių vyrų, mažoj pramonės įstaigoje. Nuolat darbas, gera mokestis. TRAVER CORP., 404 N. Sacramento Blvd.

REIKIA KLERKU DĖL ANGLIES YARDO RAŠTINĖS.
BUNGE BROTHERS COAL CO.
4612 W. Madison St.
Phone AUStin 0761.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON MIEGAMAS kambarys. Švari tyki vieta. Savininkė lietuvė. Roselande. Tel. PULLMAN 8237.

KAMBARYS RENDAI PAGYVENUSIOM moterim arba vedusiai porai. 7020 So. Wolcott.

FOR RENT—IN GENERAL
Rendai—Bendrai

RENDUOJASI 5 KAMBARIŲ flatas, apšildomas antros lubos: $38 rendos. 911 W. 59th St. Tel. SEELEY 8760.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI ARBA RENDAI TAVERNAS. Geras biznis. Geroje vietoje, 4 kambariai gyvenimui užpakaly. Turime kita bizni.
944 West 35th Place.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

KAURAI
Mes parduodame sandėlių kompanijoms. 2 tikriausius rytiečių kaurus, vertės $300. Paaukos už $50.
610 NORTH CICERO.

PARSIDUODA BUČERNĖS fikčeriai, visi moderniški. Pilni įrengimai. Parduosiu visus sykiu arba atskirai. Tel. WENtworth 0978.

AUTOS—TRUCKS WANTED
Automobilių ir Trokų Reikia

NORIU PIRKTI VĖLESNIO modelio automobilį ir vėlesnio modelio ½ tono iš užpakalio iškraunamą troka. 5816 So. Richmond St. Tel. GROvehill 2766. Kreipkitės tiktai vakarais.

MISCELLANEOUS WANTED
Ivairus Pareikalavimai

MES PERKAME VISAS TINKAMAS senas ir naujas plunksnas. Mes mokame aukščiausią kainą grynais pinigais. Siuskite plunksnas paštu arba gelžkelio ekspresu.
FEATHER WORKS
810 W. FULTON ST.
Chicago. Tel. MONROE 7713.